

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 1, 2010 • Vol. CI Nr. 228

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-30-10

PERIODICALS

„WikiLeaks” sprendimą viešinti slaptus dokumentus kritikuoja ir Amerikos draugai, ir priešai

Paryžius, lapkričio 30 d. (AFP/BNS) – Washington sąjungininkės ir priešininkės užsipuolė tinklalapį „WikiLeaks”, paviešinusį slaptus JAV diplomatinio susirašinėjimo dokumentus: vienos jų piktinosi, kad tokios medžiagos paskelbimas pakenkė diplomatijai, tuo tarpu kitos pareiškė, kad ji visiškai bevertė.

„Visa tai susilpnins pasaulio diplomatiją, bet visų pirma ir labiausiai – Amerikos diplomatiją”, – sakė Švedijos užsienio reikalų ministras Carl Bildt. Tuo tarpu „WikiLeaks” toliau viešino iki šiol dar neskelbtus JAV diplomatinio susirašinėjimo pranešimus, kurių dauguma susiję su pastarųjų trejų metų veikla. „Manau, jog dėl to pasaulis tampa mažiau saugus”, – pabrėžė Švedijos diplomatijos vadovas.

Tuo tarpu griežtosios linijos šalininkas Irano prezidentas Mahmoud Ahmadinejad, minimas daugumoje diplomatinio susirašinėjimo praneši-

Po slaptų dokumentų paviešinimo JAV griežtina saugumą.

EPA nuotr.

mų, kuriuos paviešino „WikiLeaks”, atmetė šiuos dokumentus, pavadinęs juos „beverte piktadarybe”. Afganistanas savo ruožtu pareiškė, kad santykiai su Washington nenukentės dėl to, kad prezidentas Hamid Karzai šiuose dokumentuose vaizduojamas kaip „labai silpnas”, o jo brolis vadi-

namas korumpuotu narkotikų baronu.

Baltųjų rūmų atstovas spaudai Robert Gibbs sakė, kad žmonės, prisidėję prie slaptų dokumentų paviešinimo, „visų pirma yra nusikaltėliai”, kurie padarė „rimtą” nusikaltimą.

Nukelta į 7 psl.

Seimas ruošiasi svarstyti Pilietybės įstatymą

Vilnius, lapkričio 30 d. (BNS) – Visi emigrantai turi turėti teisę išsaugoti Lietuvos pilietybę, pareiškė valdančiosios Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų pirmininkas premjeras Andrius Kubilius, Seimui ruošiantis svarstyti prezidentės veto dėl dvigubos pilietybės išplėtimo. Anot premjero, pirmiausia reikia atsakyti į klausimą, „ar esame už

tai, kad išsaugotume pilietybę”, ir tik po to klausti, ar tai padaryti leidžia Lietuvos Konstitucija. „Kai supainiojami iš karto du klausimai, niekaip nerandama atsakymo”, – teigė A. Kubilius.

Jo manymu, Seimas buvo pasirinkęs teisingą taktiką, kai priėmė įstatymą ir tuo pat metu parengė kreipimąsi į Konstitucinį Teismą (KT).

„Priimti įstatymą kaip politinę nuostatą ir po to kreiptis į KT ir aiškintis, ar tikrai dar vienos grupės, tai yra trečiosios emigracijos bangos, įtraukimas į tas grupes, kurioms suteikiama dvigubos pilietybės teisė, tikrai pažeistų Konstituciją – tai būtų pats racionaliausias kelias”, – tvirtino premjeras.

Seimui ketvirtadienį bus pateik-

tas prezidentės Dalios Grybauskaitės grąžintas dvigubos pilietybės ribas išplečiantis Pilietybės įstatymas. Prezidentė įstatymą grąžino dėl galimos priešartos Konstitucijai, siūlydama atsisakyti nuostatos dėl dvigubos pilietybės emigrantams, įgijusiesiems Europos Sąjungos ir NATO valstybės pilietybę.

JAV ambasada informacijos dėl Guantanamo kalinio nekomentuoja

Vilnius, lapkričio 30 d. (BNS) – Jungtinių Valstijų ambasada Lietuvoje pareiškė neketinanti komentuoti nutekintos diplomatinės informacijos, kurioje atskleidžiami siūlymai daryti spaudimą prezidentei dėl atsisakymo priimti kalinių iš JAV Guantanamo bazės. „WikiLeaks” įvykdytas išslaptintos informacijos atskleidimas yra neatsakingas, ir mes jį smerkiame. Bet koks ‘WikiLeaks’ vykdomas neteisėtas išslaptintos informacijos viešinimas sukelia žalingų pasekmių įvardijamiems asmenims, taip pat – pasauliniams įsipareigojimams tarp šalių”, – sakė JAV ambasados atstovas spaudai Jonathan M. Berger.

Paviešintoje informacijoje teigiama, kad Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Arvydas Anušauskas pernai siūlė daryti spaudimą prezidentei Daliai Grybauskaitei, jog ji pakeistų sprendimą nesuteikti prieglobsčio Lietuvoje kaliniui iš Gvantanamo bazės, kurioje JAV laikė su terorizmu siejamus asmenis.

Paminėtas „Aušros” 50-metis

(Iš k.) Lietuvos Respublikos konsulas Seinuose Liudvikas Milašius, Užsienio reikalų viceministrė Asta Skaisgirytė Liauškienė, URM Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius.

URM nuotr.

Seinai, lapkričio 30 d. (URM info) – Seinuose paminėtas Lenkijos lietuvių leidinio „Aušra” 50-metis. Lietuvių namuose Seinuose vykusia-me lietuviško žurnalo jubiliejaus minėjime užsienio reikalų viceministrė Asta Skaisgirytė Liauškienė ir Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius perdavė už-

sienio reikalų ministro Audroniaus Ažubalio sveikinimą „Aušros” leidėjams, rėmėjams ir skaitytojams.

Lenkijos Lietuvių Bendruomenės dvisavaitinis žurnalas „Aušra” leidžiamas nuo 1960 m. Nuo 1996 m. „Aušros” redaktorė – Lenkijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Irena Gasperavičiūtė.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. J. Šalčiūno pagerbimas (p. 2)
- Lietuvos vyskupų laiškas šeimoms (p. 3)
- A. Navicko skiltis (p. 3)
- „Ten, kur jie žuvo, žemė yra šventa” (p. 4)
- Komentaras. Lietuviai ir žydai – tarp akligatvių ir realybės (p. 5, 9)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- J. Basanavičiaus premija – dviem iškilioms moterims (p. 8)
- „Ambersail” dienoraštis (41) (p. 9)
- Seminaras lit. m-klų mokytojams (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.63 LT

1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

„Ateinančios keletas dienų daug ką parodys“, – taip apie nuo lapkričio 28 d. popierinėje ir internetinėje spaudoje pasirodantią tinklalapio „WikiLeaks“ paviešintą JAV diplomatinio susirašinėjimo žinutes pranašavo prof. Anthony E. Varona, American University–Washington College of Law dekanas. Ir jis neklydo – jau dabar visa žiniasklaida skamba nuo iš „WikiLeaks“ „varvinamos“ slaptos ir ne tokios slaptos medžiagos. Šį kartą neapeiti ir Lietuvos diplomatiniai vingiai. Lapkričio 29 d. „WikiLeaks“ paskelbtuose dokumentuose teigiama, kad kilus skandalui dėl slapta neva veikusio ČŽV kalėjimo, Lietuvos Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas šiuo klausimu bandė daryti spaudimą LR prezidentei. Greičiausiai tai dar ne viskas, ir ateinančios keletas dienų dar daug ką parodys.

Vyr. red. Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuončiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Juozo Šalčiūno –

„Miško brolių“ draugovės steigėjo – pagerbimas

ANTANAS PAUŽUOLIS

Jaunystės mūsų dienos – dainuojame, žygiuojame, už Lietuvą brangią kovoti pasirengę... Tai jaunystėje dainuotos dainos, dainuotos sueigų metu.

Laikas nestovi vietoje, mūsų jėgos silpsta ir prisimename dienas, įvykusias prieš 40 metų, kada Juozas Šalčiūnas mus pakvietė į pasitarimą dėl skautų draugovės, susietos su partizanine veikla Lietuvoje, kovojant su okupantu ir jo parsidavėliais steigimo. Jo išsakytos mintys buvo džiaugsmingai priimtoms, nes mes buvome kovingai nusiteikę, pilni besiveržiančios jaunystės, nors gal gerai nesupratome partizaninių veiksmų.

Ši „Miško brolių“ draugovė buvo įsteigta 1970 metų rudenį „Lituanicos“ tunto ribose, Čikagoje. Savo veikla ji buvo vienintelė visoje išeivijos skautiškoje veikloje. Brolis Juozas buvo reto darbštumo pavyzdys jaunimui, sugebėjęs suprasti jaunimą ir rasti bendrą kalbą su juo. Vėliau šios draugovės veikla susidomėjo Lietuvos skautija, pakvietusi Juozą Šalčiūną į savo stovyklą su pranešimu.

Buvę draugovės skautai po 40 metų susirinko paminėti draugovės įsteigimą ir kartu pagerbti draugovės steigėją, vs. Juozą Šalčiūną. Brolis Juozas buvo reto darbštumo ir meilės Tėvynei Lietuvai pavyzdys, sugebėjęs suprasti jaunimą. Ruošos komitetą sudarė broliai: Arūnas Buntinas, Vytas Butikas, Juozas Kapačinskas, Linas Kelečius, Linas Paužuolis, Arūnas Tamulaitis ir Algimantas Vaitkevičius.

Iškilmingą sueigą vedė trys „Miško brolių“ draugovės nariai: Arūnas Buntinas, Arūnas Tamulaitis ir Algimantas Vaitkevičius, apsirengę miško brolių uniformomis. Buvo įneštos Lietuvos ir Amerikos vėliavos, sugiedoti himnai. Atlikti visi sueigai numatyti užsiėmimai, suskandotas draugovės šūkis: „Kas mes esam? Miško broliai! Mūsų siekiai? Drąsūs šuoliai! Kas širdy mūsų? Lietuva! Kas ji mums? Šalis šventa!“ Į draugovės šūkį atsakoma: „Tėvynės

labui!“ Sueigai vadovavo Algimantas Vaitkevičius, jis taip pat vedė dainas ir Juozo Šalčiūno pagerbimą. Sueigoje dalyvavo 19 buvusių miško brolių, nors draugovės nariais yra buvę net 46 skautai. Į paminėjimą atvyko tie, kurie galėjo, ir gerb. Šalčiūnienė, kuriai buvo įteikta žydinčių gėlių puokštė, nes ji daug prisidėjo talkindama savo vyrui.

Atsižvelgiant į Juozo nuveiktus darbus dirbant su „Miško brolių“ draugija ir jo įdėtas pastangas auklėjant jaunimą, prisiminimui buvo įteiktos dovanos – du skirtingos apimties nuotraukų albumai ir gražus sveikinimo raštas su miško brolių vardais. Nuotraukų albumą, išspausdintą spaustuvėje, apie „Miško brolių“ veiklą galima įsigyti pas Liną Kelečių.

J. Šalčiūnas, nors ir būdamas užsigrūdinęs karys, stebėdamas savo pagerbimui surengtą vakarą ir priimdamas dovanas, iš susijaudinimo susigraudino.

Tai džiaugsmo ašaros, kad jo auklėtiniai nėra pamiršę kartu praleistų dienų, statant Rako stovykloje apsisaugojimui ir nakvojimui žemines, kartu praleistų vakarų kitose stovyklose. Jį jaudino jaunų žmonių išreikštas dėkingumas, kad jo skelbiama Tėvynės meilė ir jos laisvinimo mintis buvo suprata. Džiaugsmas „liejosi“ veidu vien prisiminus, kad jaunimas, nors būdamas gerokai už jį jaunesnis, neatmetė jo dalyvavimo ir noriai dalyvavo rengimuose užsiėmimuose. Metams bėgant, veikiant būriu, gal ir buvo atsiradę nuomonių skirtumų, bet tvirta vado ranka išlygindavo „kauburius“.

Vado pagerbime dalyvavusiam asmeniui prisiminimui buvo įteiktas žymuo su užrašu „Miško broliai, už tėvų žemę“. Metai bėga ir mus visus artina prie Amžinybės tako, ar mums beteks dar kartą visiems susirinkti?

Vakarui slenkant į tamsos gilumą, suvažiavimas baigtas linkint vadi Juozui ir dalyviams daug sveikatos ir Dievo palaimos gyvenimo darbuose. Suvažiavimas uždarytas dainuojant „Marija, Marija“ ir „Ateina naktis“ prie degančio laužo.

A+A Algimantui Urbučiui mirus,

reiškiame gilią užuojautą žmonai sesei fil. Daliai, „Aušros vartų/Kernavės“ skaučių „Šešupės“ draugovės ko-draugininkei, dukrai ps. Daliai Stropienei bei jos vyrui broliui Mariui, „Nerijos“ jūrų skaučių tunto sesėms, anūkėms Viktorijai ir Julijai Stroputėms, dukrai Aldonai Urbutytei bei kitiems šeimos nariams.

„Aušros vartų/Kernavės“ tunto sesės

Naujas stogas!

Jau seniai palapinės nugriautos, stovyklos reikmenys išplauti ir sudėti ateinantiems metams. Rako miškuose nebesigirdi stovyklautojų dainų, juokų. Nesimato takeliu bėgančių vilkiukų, paukštyčių, bebriukų ar ūdryčių. Tylu. Ramu.

Nors stovyklautojų nėra, darbas Rako stovykloje neužsibaigė. Norint išlaikyti šią gražią skautišką stovyklą, reikia ne stovyklos metu atlikti reikalingus remontus. Štai š. m. rugsėjo 24 d. savaitgalį nemažas būrys stiprių vyrų nuvažiavo į Rako stovyklą atlikti didelį remontą – Aušros vartų pastovyklėje nuimti seną stogą ir uždėti naują. Šioje pastovyklėje stovyklauja jaunos šeimos.

Darbas nelengvas. Dvi su puse dienos būrys vyrų dirbo. Jie nuėmė senąjį stogą, pakeitė supuvusį medį, uždėjo naują stogą pastovyklės virtuvėje ir menėje. Tai: Arvydas Kiela, Aras Lintakas, Audrius Viktoras, Linas Sutkus, Aras Sutkus, Vytas Paukštys, Artūras ir Mindaugas. Žinoma, vyrai nedirbs skaniai nepavalgę ir neatsigaivinę. Šio savaitgalio šeimininkės buvo Vilia Sutkutė-Kielienė ir Gailė Biskytė.

Remontas įvyko Arvydo Kielos dėka, kuris paaukojo stogo medžiagą. Ačiū Vilai Sutkutei-Kielienei, „Nerijos“ jūrų skaučių tunto tuntininkės pavaduotojai, kuri suorganizavo savaitgalio talką.

V. ps. Linas Sutkus, Aušros vartų pastovyklės stogo remonto darbininkas.

Vilios Sutkutės-Kielienės nuotr.

SKAUTŲ KŪČIOS

**Detroit skautų
Kūčios šįmet įvyks
gruodžio 12 dieną,
sekmadienį,
Dievo Apvaizdos
parapijos salėje,
po šv. Mišių ir kavos,
maždaug 12:30 val. p.
p. Iš anksto prašome
užsiregistruoti pas
Dalią Harp
tel. 734-266-0230.
Visi kviečiami dalyvauti!**

**Philadelphia skautų
Kūčios įvyks
gruodžio 12 d.,
sekmadienį.**

Lietuvos vyskupai: „Esame dėkingi šeimoms“

**Lietuvos vyskupų laiškas šeimoms,
žengiant į kalėdinio laukimo laikotarpį**

Broliai ir seserys Kristuje!

Kartu su Šventąja Šeima laukdami Kūdikelio Jėzaus atėjimo į žmonių pasaulį, norime ramybės palinkėjimu kreiptis į Lietuvos šeimas, kurių tvirtumas ir tikėjimas nuostabiai pratęsia Viešpaties darbus šioje žemėje. „Santuokos pagrindu sukurta šeima pagal Dievo planą yra nepakeičiama institucija, kurios vertę Bažnyčia nuolat skelbs ragindama, kad šis pašaukimas būtų išgyvenamas su džiaugsmu ir atsakomybe“, – sako Šv. Tėvas Benediktas XVI (kalba, pasakyta 2006 metais liepos 8 d.).

Esame dėkingi šeimoms, kurios, nepaisydamos išorinių ir vidinių sunkumų, saugo santuokinį vienumą ir neišardomumą. Džiaugiamės vyrais ir žmonomis, kurie naudodamiesi Bažnyčios teikiamomis sakramentinėmis malonėmis, padeda vienas kitam šventėti. Dėkojame tėvams jaunų šeimų, kurie, gerbdami savo suaugusius vaikus, padeda jiems kurti asmenų bendrystę ir šeimos vienybę, palaikydami juos maldomis ir aukomis.

Šeima visada buvo ir tebėra gyvybės lopšys. Būtent šeimoje bręsta visuomenės dabartis ir ateitis. Ypač džiaugiamės šeimomis, kurios priima kūdikį kaip Dievo dovaną, besąlygiškai, dėl jo paties. Aplinkos esame skatinami viską rinktis: ką valgyti, kur

tampa kelrodžiu. Tokioje aplinkoje šeimoms ypač nelengva susivokti, kokių vertybinių gairių dėka visi šeimos nariai jaustųsi saugūs, vertingi, mylimi ir laimingi. Išreikšdami rūpestį šeimomis, meilę ir pagarbą joms, norime priminti, kad „santuoka ir šeima turi savo pamatą pačiame intymiausiame tiesos apie žmogų ir jo tikslą branduolyje“ (Benediktas XVI, kalba, pasakyta 2007 m. vasario 17 d.). „Už savo buvimą žmogumi žmogus turi būti dėkingas šeimai. Jeigu šeimos nėra, į pasaulį atėjęs žmogus randa nerimą keliančią ir skaudžią spragą, kuri apsunkins visą jo gyvenimą“ (Jonas Paulius II, Laiškas šeimoms *Gratissimam sane*, 2).

Štai kodėl taip svarbu, kad šeima būtų tvirta. Tai lemia kiekvieno šeimos nario saugumą ir savivertę, o kyla iš sutuoktinių meilės ir ištikimybės vienas kitam. Nuosirdžiai dėkojame tiems sutuoktiniams, kurie diena po dienos, nepaisydami išorinių pagundų, pasaulio skelbiamo šūkio „Ieškime malonumų“, patys lieka ištikimi ir padeda ištikimybėje išlikti vienas kitam. Gyventi ištikimybėje nėra lengva, kai aplinka nuolat provokuoja rinktis bei keisti seksualinius partnerius, patirti išgyvenimų įvairovę. Dėkojame poroms, kurios savo santuokiniu bendravimu liudija, kad meilė yra tiesiogiai susijusi su pagarba asmeniui. Ištikimybė – tai gebėji-

Jono Kuprio nuotr.

ilsėtis, ką dėvėti, kuo domėtis... Tai perša atvirumą gyvybei neigiančią mintį, kad tik pasirinkimo reikalas, kada, kiek ir kokių vaikų nori bei gali turėti. Didžiuojamės tais, kurie nesutokioja ryžto ir drąsos auginti gausią šeimą.

Didžiulė pagarba ir padėka šeimoms, šalia savo vaikų globojančioms našlaičiams, kuriems ypač reikia meilės ir šilumos. Bevaikėms poroms linkime įvaikinimo keliu sutvirtinti šeimos prasmę, tėvystės ir motinystės pilnatvę bei džiaugsmą. Pagarbos nusipelno sutuoktiniai, kurie atsispiria gundymui išspręsti materialines problemas uždarbiu svetur ir nepalieka savo žmonos ar vyro vieno rūpintis vaikais, nes jiems nuolat reikalingi abu tėvai. Esame dėkingi ir toms šeimoms, kurios emigracijoje rūpinasi išlaikyti ryšį su Katalikų Bažnyčia, puoselėdamos viltį sugrįžti į Lietuvą.

Šiuolaikiniame pasaulyje plintančios postmodernaus mąstymo srovės gerokai sujaukė vertybių sampratą, ir akivaizdus blogis kai kuriems

mas priimti vienas kitą kaip vyrą ir moterį, kaip asmenį, ir puoselėti šį ryšį visą gyvenimą.

Vis labiau įsigalint individualizmui, šeimos puoselėja gebėjimą gyventi vienybėje vienas su kitu ir su Dievu, kurti tarpusavio bendrystę. Šeimos gyvenimas yra kasdienis darbas tobulinant save ir savo santykį su Dievu ir kitais žmonėmis. Šeima ypatingai įprasmina krikščionišką meilės artimui įsipareigojimą, nes „Santuoka yra sakramentas, priimamas dėl kitų – dėl kito išganymo: pirmiausia dėl sutuoktinio ar sutuoktinės, taip pat dėl vaikų, sūnų ir dukterų, ir galiausiai dėl visos bendruomenės išganymo“ (Benediktas XVI, kalba 2006 m. rugpjūčio 31 d.).

Todėl vertos pagarbos tos šeimos, kurios dirba kasdienį sunkų darbą ne tik siekdamos savo narių gerovės, bet ir kurdamos asmenų bendrystę bei įsiliedamos į katalikiškas šeimų bendruomenes.

Asmenų bendrystė neišsitenka santuokos ribose. Padėdamos kitoms šeimoms, jos padeda ir savo šeimai.

Iliuzijų žlugimo metas – galimybė išsilaisvinti nuo netikros politikos

ANDRIUS NAVICKAS

Dar 1990 metais žymus sociologas Ralf Dahrendorf rašė, kad pokomunistinių valstybių kaitai matuoti reikalingi bent trys laikrodžiai, nes teisinė reforma, ekonominiai pokyčiai bei pilietinė branda vyksta skirtingais greičiais. Pasak Dahrendorf, trumpiausia – „teisininko valanda“. Teisinės reformos eigą galima matuoti mėnesiais. Ganėtinai greitai galima priimti naujus teisės aktus, kurie iš esmės pakeičia buvusias viešojo gyvenimo taisykles. Ilgiau vyksta ekonominiai pokyčiai. Čia jau laiką tenka matuoti metais. Nepakanka įvesti vien naujas taisykles, pereinant nuo planinės prie laisvosios rinkos modelio reikia ne tik permąstyti valstybės vaidmenį ekonomikoje, bet ir atgaivinti verslumą bei tikrą konkurenciją.

Tačiau ilgiausia yra „piliečio valanda“, nes pilietiškumas bręsta dešimtmečiais. Tai nėra formulė, kurią reikia kartą ir visiems laikams įrodyti, tai mąstymo, santykių keitimasis. Pilietinei visuomenei nepakanka vien teisinio bei ekonominio pagrindo. Rinkos ekonomika skatina verslumą, bet kartu skatina ne tiek pilietiškumą, kiek vartotojiškumą. Gali būti priimti geri įstatymai, tačiau, jei nėra pagarbos teisei, jei jie negalioja jupiteriams, jei jie paprasčiausiai nėra nuosekliai įgyvendinami, tai jie tarnauija ne kaip pilietiškumo mokykla, bet veikiau kaip tramdomieji marškiniai.

Gyvename iliuzijų žlugimo laikais. Ilgai laikėmės įsitvėrę iliuzijos, kad pakanka paprasčiausiai tikėtis, jog daugelis problemų – tai paveldėtos žaizdos, kurias išgydys laikas. Deja, didelė dalis žaizdų spėjo virsti ydomis. Be to, ir iš išsvajotų Vakarų plūstelėjo ne tik laisvės dvasia ir pilietiškumo pavyzdžiai, bet taip pat ir vartojimo kultas bei įsitikinimas, kad viskas perkama ir parduodama.

Regis, baigia išsisklaidyti ir iliuzija, kad gerą gyvenimą ir teisingą santvarką galima atsivežti ar iš Amerikos, ar iš Europos Sąjungos. Noriu tikėti, kad laisvėjame ir nuo iliuzijos, kad galima išrinkti kokių nors politinių gelbėtojų į Seimą, ir viskas iš esmės pasikeis. Paskui ilgai ir sunkiai tenka vaduotis nuo pačių gelbėtojų. Šiandien matant, kaip vykstant Aleksandr Sacharuk apkaltai tarsi ant banano žievės paslydo Seimas, groteskiškai skamba mus esą gelbėjusios Prisikėlimo partijos rinkimų pažadai įvesti moralą ir atsakingą politiką.

Tai galėtų būti svarbi pamoka mums visiems – politinis pažadas Lietuvoje nebeturi jokios vertės. Klausytis pažadų – tuščias laiko gaišimas. Kiek laiko sutaupyti, kiek nuotaika praskaidrėtų, jei nustotume sekti beprasmes politines „muilo dramas“ ir klausytis politikų verkšlenimo? Atsikvošėkime, dažna Lietuvos šeima daug mažiau laiko skiria tarpusavio bendravimui nei spoksojimui ir piktinimuisi, ką sako Sacharuk, ką sako apie Sacharuk, kas įdomu Brazauskienei, ar kokios šokio figūros patinka Uspaskich. Jei norime tikrų permainų, tai tikėkimės jų ne iš šokančių, blevyzojančių, besiriejančių politinių personažų, bet kiekvieną dieną padarykime bent tai, kas priklauso tik nuo mūsų. Ar normalu, kad apie Šedžiaus, Uspaskich ar Teišerskytės gyvenimą, jų pomėgius ne vienas žinome daugiau nei apie savo sutuoktinio, vaikų ar tėvų planus ir rūpesčius.

Šiandien garsiai nuogaustaujama dėl emigracijos į Angliją ar Airiją, tačiau ne mažiau reikėtų nerimauti dėl didžiosios visuomenės daugumos emigracijos į televizorių ekranus. Vienas įtakingiausių pilietinės visuomenės teoretikų Robert Putnam teigė, kad būtent televizija yra pagrindinis pilietiškumo duobkasys. Ji keičia laisvalaikio sampratą, bendravimo įpročius, didina pasyvumą ir konformizmą. Televizijos šalies piliečiai visus problemas sprendžia pultelio spustelėjimu. Jiems tereikia pramogų ir dirgiklių.

Ar jau ne per vėlu ką nors keisti? Tikiu, kad ne. Bent jau keistis patiems niekada nevelu. Nėra vaistų, kurie akimirksniu išgydytų sergančią politinę sistemą, tačiau jei padarysime kiekvienas bent tiek, kiek tikrai galime, o ne paprasčiausiai piktinsimės, kaip viskas blogai, neišvengiamai pradės keistis ir politinė sistema.

Lrt.lt

Andrius Navickas – Lietuvos žurnalistas, internetinio naujienų dienraščio Bernardinai.lt vyr. redaktorius, religijotyrininkas.

Visuomeniškai aktyvios šeimos nusipelnė pagyrimo ir paramos, nes viešai gina, kas svarbu krikščionims, keldamos valstybei teisėtus reikalavimus ir primindamos jai, kad šeima yra „pagrindinė viso visuomenės gyvenimo institucija. (...) Tikrai nepriklausoma ir dvasiškai tvirta visuomenė visada sudaryta iš stiprių, savo pašaukimą ir misiją istorijoje suvokiančių šeimų“ (Jonas Paulius II, ten pat, 17).

Meldžiame Dievo palaimos Jūsų šeimoms, prašome Švč. Mergelę Mariją, kad jos užtarimu darnoje ir taikoje išgyventumėte mūsų Viešpaties laukimą ir Jo atėjimo stebuklą, kad šventą Kūčių vakarą visos šeimos susirinktų maldai ir ramybės palinkėjimui prie bendro stalo.

Lietuvos vyskupai
Bernardinai.lt

DETROIT, MI

„Ten, kur jie žuvo, žemė yra šventa!”

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Tai Vytauto Landsbergio žodžiai, tarti per Medininkuose žuvusiųjų laidotuves Vilniuje. Tai paskutinis Liūdos Rugienienės pranešimo sakiny, ištartas š. m. lapkričio 14 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre, Southfield, Michigan, įvykusiame Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmečio paminėjime. Šventę rengė JAV LB Detroit apylinkės valdyba.

Iškilmės prasidėjo „Padėkos už laisvę” šv. Mišiomis, kurias atnašavo Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Gintaras Jonikas. Savo pamokslė jis kalbėjo apie vieną dorą pilietį, kuris ne tik neidavo į bažnyčią, bet tuo lyg ir didžiavosi. Juo susidomėjo vietos klebonas ir sutartu laiku pas tą pilietį apsilankė. Atvykęs jis rado namų šeimininką jau užkūrusį židinį. Prie jo susėdę jie kalbėjo apie daug ką. Bekalbant po kurio laiko klebonas iš degančio židinio paėmė ir į šoną padėjo vieną degantį pagali. Netrukus tas pagalys prarado savo liepsną, bet dar kurį laiką smilko, kol užgeso. Tada klebonas paėmė kitą degantį pagali ir vėl atidėjo į šoną. Ir jo likimas buvo kaip ir pirmojo pagalia. Protingas šeimininkas suprato alegorinę prasmę ir klebonui pažadėjo ateinantį sekmadienį ateiti į bažnyčią. Toliau pamokslininkas priminė, kad panaši padėtis yra ir lietuvių židiniuose. Kur visi kartu dirba ir džiaugiasi, ten būna ir šviesos, ir šilumos. Tie, kurie pasirenka atskirai dar degančio pagalia likimą, jų tautiškumas pamažu išblėsta, atvėsta ir su laiku pavirsta į pelenus. Po pamokslų į bažnyčią buvo įnešta didelė, meniškai išgraviruota lenta, kurioje buvo įrašytos 14 Vilniuje žuvusiųjų pavardės ir jų amžius.

Po šv. Mišių jau Kultūros centro salėje klebonas į priekį iškviėtė tą mėnesį gimtadienį švenčiančius. Jiems sugiedota „Ilgiausių metų!”, padalintas gimtadienio tortas. Tardamas, kad reikia prisiminti, ką pasiekėme ir atgaivinti Nepriklausomybės atkūrimo nuotaiką, kun. Jonikas pristatė šios popietės pagrindinę kalbėtoją Liūdą Rugienienę. Savo kalboje prelegentė, pati buvusi daugelio aptartų įvykių dalyvė ir liudininkė, prisiminė Baltijos kelią, nusidriekusį 400 km nuo Vilniaus iki Estijos sostinės Tallinn. Susirinkę klausytojai toliau klausėsi apie Nepriklausomybės atkūrimo paskelbimą 1990 m. kovo 11 d., apie žmones traiškiusius sovietų tankus prie Televizijos bokšto Vilniuje ir pasienio žudynes Medininkuose. Buvo prisiminta 1939 m. rugpjūčio 23 d. susitarimas tarp Maskvos ir Berlyno, nors ilgą laiką Maskva neigė tokio susitarimo buvimą.

Rugienienės žodyje, kaip sapne, pro akis prabėgo įvairios demonstracijos Amerikoje už Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, prez. George Bush šalta laikysena dėl Lietuvos. 1990 m. rinkimuose į Lietuvos parlamentą buvo išrinktas 141 asmuo. Jie savo pirmininku išsirinko Vytautą Landsbergį ir tą pačią dieną pasauliui buvo paskelbta apie Nepriklausomybės atkūrimą. Šioje pačioje salėje pora šimtų Detroit lietuvių laukė to pa-

Demonstracijos Washington, DC, 1990 m.

Algio Rugieniaus nuotr.

Demonstracijos Čikagoje 1990 m.

Liūdos Rugienienės nuotr.

skelbimo akimirkos, bet nesulaukėmė skirstytis. Saujelė sulaukusiųjų su šampano taurėmis sutiko stebuklingą žinią, o ant tuščio šampano butelio etiketės visi pasirašė. Tą butelį dabar buvo galima pamatyti surengtoje parodoje, ir ją savo rankose, nors dvidešimtį metų ir pavėluotai, laikiau.

Dar girdėjome apie Maskvos ekonominę blokadą, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko dr. Vytauto Bieliausko pastangas, Detroit lietuvių vaidmenį. Paminėti ir Lansing brolių Sauliaus ir Andriaus Anužių nuopelnai dirbant su amerikiečių politikais bei spauda. Pagarbiai prisiminta Islandija, kuri pati pirmoji 1991 m. vasario 12 d. pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Tuo tarpu susirinkusiems buvo priminta, kad JAV buvo 37-toji valstybė, neskubėjusi su savo pripažinimu.

Algis Rugienius trumpai aptarė parodą. Joje – 20 tomų amerikiečių spaudos straipsnių ir reportažų, apimančių vien 1989–1991 metus. Taip pat buvo parodyti ir tų metų dien-

raščio „Draugas” egzemplioriai, amerikiečių ir kitos spaudos karikatūros ir to meto plakatai. Jis taip pat paminėjo, kad iš tų laikų turima daugiau nei 1,000 nuotraukų, bet vos kelias jų

buvo galima pamatyti salėje. Tačiau žiūrovai buvo maloniai nustebinti, žiūrėdami septynių minučių ilgumo DVD filmuką – fotomontažą-reportažą iš Nepriklausomybės atkūrimo laikotarpio. Tai Liūdos ir Algio Rugienių kruopštaus darbo vaisius, vertas parodyti visose lituanistinėse mokyklose Amerikoje ir už jos ribų.

Trumpai, bet nuotaiką atitinkančiai programai vadovavo Virga Šimaitytė. Pianinu porą proginių kūrinių paskambino Ada Šimaitytė. Po jos dainavo kun. Gintaras Jonikas. Jo sudainuota „Dievo dovana” buvo skirta visiems, davusiems savo gyvenimą Lietuvai, įskaitant ir daugelį minėjimo dalyvių. Jo parinkta daina, sodrus balsas, akompanuojant Adai Šimaitytei, susilaukė spontaniško dalyvių atsistojimų ir garsių katučių. Stovėti ir likome, kai visi, susiėmę rankomis, užtraukėme „Žemė Lietuvos” ir dar kartą savo širdyse kartu išgyvenome jos žodžius, nes „Tu tokia brangi, žeme, mūs gimta! Tau mintis šviesi. Tau širdy vieta. Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos, ažuolai žaliuos, žemėj Lietuvos!” Pabaigai, tebestovėdami, kartu sugiedojome okupacinių laikų neoficialų Tautos himną – Maironio „Lietuva, brangi”.

Demonstracijos Detroit 1989 m.

Algio Rugieniaus nuotr.

KOMENTARAS

LIETUVIAI IR ŽYDAI – TARP AKLIGATVIŲ IR REALYBĖS

DONATAS JANUTA

„Drauge” vyksta įdomus pasikalbėjimas tarp Stasio Goštauto, Zenono Rekašiaus, Kęstučio Skrupskelio ir Algimanto Gurecko. Užkliudyti voldemarininkai, pasimaudyta vystyklų srovėse, pasimėgauta „Santara-Šviesa” ir apgailestauta dėl neparašytos XX a. Lietuvos istorijos. Įmaišyta tiek atskirų temų, kad užtenka medžiagos mažiausiai 10-čiai daktaro arba 20-čiai magistro diplominių darbų. Kai kur tas pokalbis skaitytojus prajuokina, kai kur paklaidina ir nuveda į akligatvius, bet kai kur iškelia ir rimtus klausimus.

Bet visą šitą pokalbį paskatino ne Skrupskelio voldemarininkai, ne Rekašiaus vystyklai, ir ne Gurecko „Santara” ir „šviesuoliai”. Viskas prasidėjo su Goštauto straipsniu apie Laikinąją Vyriausybę ir 1940–1941 m. lietuvių-žydų („Draugas”, 2010 m. rugsėjo 9 d.), o gal net Kęstučio Girniaus straipsniu ta pačia tema („Draugas”, 2010 m. liepos 29 d.). Goštautas apgailestauja, kad „vis prieiname akligatvį” dėl lietuvių prisiėjimo prie žydų žudynių ir pabaigoje klausia, kodėl kai kurie kaimo bernai džiaugėsi, kai buvo žudomi žydai.

Neaišku, ką Goštautas vadina „akligatviu”. Galbūt tas akligatvis yra tai, kad lietuviai ir žydai nesutaria dėl holokausto priežasčių ir kalčių Lietuvoje. Bet gal reikia susitaikyti su tuo, kad lietuviai ir žydai niekuo-

bendrai Rytų Europos žydų gyvenimą 1939–1941 m. sovietų okupacijoje. Paskaitykime iš tos knygos.

Raudonajai armijai įžengiant į Lietuvą

Tą dieną [1940 metų birželio mėnesį – D. J.], kai Raudonoji Armija įžengė į Vilnių, „Vilner Tog” [žydų laikraštis] didžiausia pirmo puslapio antrašte paskelbė „Žydiškas Vilnius iškilmingai priima Raudonąją armiją” ir išspausdino tokio pat nusiteikimo straipsnius.

Kai rusų tankai Vilniuje priartėjo, kažkas sušuko „Tegyvuoja sovietų valdžia!”, ir visi džiaugsmingai sušuko kartu. (...) Toje minioje kažin ar buvo matyti nors vienas nežydas („Gentile”).

Visoje Lietuvoje žydai, daugiausia jauni žydai, ypač ryškiai („conspicuously”) dalyvavo tose miniose žiūrovų, kurios staugė („roared”) su pasitenkinimu, kai Raudonosios armijos kolonos artinosi prie miestų. (...) Ypač džiaugėsi Komunistų partijos ir kitų kairiųjų organizacijų, kuriose, kaip buvo minėta, žydų dalyvavimas buvo palyginti didelis, nariai. Nežydai lietuviai toje minioje, nekęsdami sovietų invazijos, grauždžiai liūdėdami dėl prarastos savo nepriklausomybės, pastebėdavo tokių žydų elgesį.

Nežydai gyventojai žiūrėjo į sovietų valdžią kaip priešą, o į Raudonąją armiją kaip įsibrovėlius, ku-

Žydai ir lietuviai išgyveno baisias tragedijas. Buvo ir gerų, ir blogų žmonių abiejose pusėse. Bet didžioji dauguma žmonių abiejose tautose buvo geri žmonės. Bet taip, kaip per 600 metų abi tautos gyveno tame pačiame krašte atskirai, jų tragedijos irgi vyko atskirai. Žydai, kaip ir lietuviai, ukrainiečiai, lenkai ir gudai – visi turi teisę apraudoti ir išryškinti savo kančias atskirai nuo kančių, kurias patyrė kitos tautos.

met nesutars ta tema 100 proc.

Su holokausto prekybininkais („holocaust industry”) kaip Efraim Zuroff niekada nesutarsime, nes tokie turi savo darbotvarkę, savo tikslą ir jie iš to sau duoną užsidirba. Bet lietuvių supratimas ir tų įvykių įvertinimas gali skirtis ir nuo geros valios žydų įvertinimo. Lietuviai ir žydai re-gėjo ir išgyveno 1940–1941 metų įvykius iš visiškai skirtingų perspektyvų. Abi tautos iškentėjo baisias tragedijas, bet kentėjo ne kartu, o atskirai, taip, kaip 600 metų lietuviai ir žydai Lietuvoje gyveno – kartu, bet atskirai, susitikdami dažniausiai tik-tai turėje, prekyboje.

Dov Levin, Hebrajaus Universi-teto Jeruzalėje žydų istorijos profesori-us, gimė Kaune 1925 m. 1943 m. Kauno gete dalyvavo žydų pogrindyje. 1944 m. kovėsi Vilniaus krašte kaip Sovietų partizanų gaujos „Mir-tis užkariautojams” narys. 1945 m. emigravo į Palestiną. Yra parašęs 12 knygų ir apie 350 straipsnių apie žy-dų istoriją ir žydų klausimus. 1995 metais buvo išleista jo knyga, kurią jis rengė 30 metų, „The Lesser of Two Evils”. Joje jis aprašo Lietuvos ir

rie atvyko sutriuškinti Baltijos kraštų nepriklausomybės. Jų akyse sovietinė aneksija buvo ir politinė, ir visuome-ninė pražūtis. Žydai, atvirkščiai (...) neprijautė tokioms nuotaikoms.

Taigi Lietuvos žydas istorikas Dov Levin, pats buvęs sovietų partizan-as, aprašo, kaip žydai, 600 metus Lie-tuvoje ramiai gyvenę ir laisvai Lie-tuvoje kūrę savo turtingą kultūrą, vie-šai ir demonstratyviai pasirodė lietu-viams baisiausios tragedijos dienomis. Bet skaitykime Levin knygą toliau.

Sovietų okupacijoje 1940–1941 metais

Per keletą dienų [Lietuvoje] šim-tai politinių kalinių, daugiausia žy-dų, buvo išlaisvinti. Daug jų, kaip ir jų kolegos Latvijoje ir Estijoje, papil-dė svarbias (...) pareigas valdžios ir partijos biurokratijoje.

Pačiomis pirmosiomis dienomis po Raudonosios armijos įžengimo (...) žydai buvo ypač aktyvūs steigiant valdiškas įstaigas. Žydai buvo žymūs savisaugos milicijose, revoliuciniuose arba laikinuose komitetuose ir t. t. Žy-dų dalyvavimas šitose organizacijose

buvo ypač matomas miestuose ir miesteliuose.

Žydai buvo skiriami į aukštas Lietuvos komjaunimo pareigas. (...) Pavyzdžiui, Vilniaus komitetuose bal-savimui dėl Aukščiausios tarybos, 46 iš 65 komjaunimo narių buvo žydai.

Sovietų karinėje administracijoje buvo plačiai ir teisingai manoma, kad žydų mažuma sudarė vieną iš pa-tikimiausių elementų tuo laiku. (...) Žydai buvo skiriami į atsakingas pa-reigas milicijoje ir NKVD. (...) Žydai Lietuvoje, skirtingai negu kitose pri-jungtose teritorijose, užėmė aukštas pareigas valdžios ir partijos biuro-kratijose.

Jaunų žydų paskyrimą į milici-jos viršininkus [nežydai] suprato kaip žydų nedėkingumą ir išdavystę, ypač, kai tie milicijos viršininkai areštavo ir deportavo žmones, kurie buvo pasi-žymėję ir praeitos valdžios laikyti pa-triotais. (...) Taip pat nėra sunku at-spėti, ką lietuviai ūkininkai jautė, su-sitikę su žydų vyrukais ir mergino-mis, kurie lankė kaimus, platindami kolchozų steigimo propagandą ir aiš-kino ūkininkams pagrindinius ūkio darbų principus.

Išvados

Faktus, kuriuos pateikia istori-kas Levin, randame ir kituose šalti-niuose. Bet Levin žodžiai yra ypač svarbūs ir svarūs, nes šie žodžiai ne-

priklauso žmogui, kurį Efraim Zuroff gali pavadinti „fašistu”, „žydšau-džiu” arba „istorijos klastotoju”. Is-torikas Levin yra pasižymėjęs žydų istorikas, tuos įvykius pats išgyveno, buvo sovietų partizanas ir parašė knygą ne paskubomis, bet po 30 metų tyrimų ir faktų tikrinimo.

Levin pripažįsta, kad pirmo so-vietmečio metu lietuvių ir žydų san-tykiai buvo tokie prasti, jog net kom-jaunimo žurnalas jidiš kalba „Sht-rain” išspausdino straipsnį, kuriame redaktorius Aaron Garon kritikuoja to laiko žydų šovinizmą ir apgai-lestauja, kad „kai kurie jauni žydai visiškai nededa jokių pastangų drau-giškiems santykiams su lietuviais pasiekti.”

Daug rašyta apie „žydo-bolše-viko” įvaizdį. Tokį įvaizdį įsisąmonijo ne tik daugelis lietuvių, jį dar dabar turi daug ukrainiečių, lenkų ir balta-rusių. Šis įvaizdis ligi šiol yra neigiamas, gana sėkmingai, naudojant skai-čius ir statistiką. Sakoma, kad didžio-ji dauguma žydų nebuvo nei komu-nistai, nei NKVD’istai ar panašiai. Visa tai yra teisybė. Kaip ir teisybė tai, kad negalima kaltinti visų žydų už kai kurių asmenų darbus ir veiklą.

Tačiau skaičiai ir statistika ne viską pasako. Grupėms ir tautoms at-stovauja ne tie nariai, kurie ramiai ir taikiai gyvena tylų savo gyvenimą.

Nukelta į 9 psl.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

Senatorius Durbin ir Balzeko muziejaus jam suteikta garbė

Šių metų Balzeko lietuvių kul-tūros muziejaus metų žmogumi iš-rinktas senatorius Richard J. Durbin. Stanley Balzekas, Jr. – mano senas pažįstamas, gerbiu jį ir jo darbus, bet negaliu sutikti su šios garbės pasky-rimu Richard Durbin.

Sen. Durbin lietuviška kilmė dažnai minima lietuvių spaudoje, o ir jis pats apie tai užsimena etninių gru-pių susirinkimuose. Deja, jis daug metų (1983–1997) sėdėjo JAV Atsto-vų rūmuose ir niekada nepaminėjo nei Lietuvos, nei savo kilmės. Tuo metu, kai italų kilmės atstovas Marty Russo nuolat keldavo Lietuvos bei Pabaltijo kraštų reikalus Atstovų rū-muose ir JAV valdžios įstaigose, iš tuometinio atstovo Durbin – nė žo-džio.

Durbin staiga tapo lietuviu 1996 m., kai kandidatavo į JAV Senatą ir norėjo pritraukti etninių grupių, ypač Rytų Europos kilmės asmenų, balsų Čikagoje ir jos apylinkėje. Bū-damas tik atstovu iš Springfield, Dur-bin matė, kad ten gyvena mažai lietu-vių. Jis tapo lietuviu, kai jam tai išėjo į naudą, bet ne tada, kai italas gynė Lietuvos interesus.

Lietuvių visuomenėje yra papli-tusi Durbin mitologija, bet lietuviai turėtų padėkoti savo tikriesiems draugams.

Bet kodėl aš esu iš tiesų nusivy-lęs Durbin išrinkimu Balzeko muzie-jaus metų žmogumi, tai dėl jo pasisa-kymo 2005 m. JAV Senate, kur jis pa-lygino mūsų (JAV gyvenantiems as-menims nesvarbu, ar jie emigrantai,

„mūsų” reiškia JAV) kareivius bei marinus, tarnaujančius Guantanamo teroristų kalėjime, su naciais ir Kambodžos Pol Poto režimo komu-nistų žudikais. Durbin taip sakė, no-rėdamas įsitvirtinti Demokratų par-tijos kairiajame sparne ir iš pradžių, kai klausimai iškilo, gynė savo nuo-monę. Tik vėliau, kai net ir kairiųjų pažiūrų politikai bei žurnalistai jo ne-palaikė, viešai atsiprašė.

Sen. Durbin, niekada nedėvėjęs kario uniformos ir netarnavęs savo kraštui, vargu ar gali kritikuoti karių pareigų vykdymą tokiomis sunkiomis sąlygomis. Kareiviai ir marinai kas-dien rizikuoja savo gyvybe, prižiūrė-dami kalinius, kurie, gavę progą, juos greitai nužudytų. Sen. Durbin buvo pasiūlyta aplankyti Guantanamo ka-lėjimą ir pačiam pamatyti, kokiomis sąlygomis šie asmenys tarnauja. Ne-drįso ir nevažiavo, nors jo asmeninė apsauga būtų buvusi užtikrinta.

Ironiška, kad vieną dieną jo karstą neš ir jam pagarbą atiduos unifor-muoti pareigūnai – tokie pat asme-nys, kuriuos anksčiau jis pavadino naciais ir komunistais.

Sen. Durbin yra menkas pavyz-dys ir lietuviams, ir amerikiečiams. Jis nevertas tokios jam parodytos garbės.

Beje, senatoriai renkami šeše-riems, o ne dvejiems metams, kaip ra-šoma muziejaus išplatintame prane-šime.

Dr. Robertas Vitas
Aurora, IL

Pristatyta knyga apie Lietuvos kelią į tarptautinį pripažinimą

Užsienio reikalų ministerijoje pristatyta V. Landsbergio knyga „Kovo vienuoliktoji: prieš dvidešimt ir šią dieną“. **ELTA** nuotr.

Vilnius, lapkričio 30 d. (URM info) – Užsienio reikalų ministerijoje lapkričio 26 d. pristatyta Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio knyga „Kovo vienuoliktoji: prieš dvidešimt ir šią dieną“, primenanti apie pastangas siekiant Lietuvos nepriklausomybės tarptautinio pripažinimo.

Renginį pradėjo užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis. Anot knygos pristatyme kalbėjusio URM ambasadoriaus archyvų klausimais Vytauto Žalio, knygoje pateikiami dokumentai liudija tuo metu prasidėjusią didžiąją šachmatų partiją su Michail Gorbačiovo ir kitais pasaulio vadais, nuo kurios priklausė Lietuvos ir

kitų šalių likimas.

Knygos autorius pasidalijo prisiminimais apie knygoje pateikiamas istorines akimirkas. Knygoje gausu citatų iš V. Landsbergio dienoraščių, dokumentų ir karikatūrų. Šie šaltiniai byloja apie kelią, nueitą nuo 1990 m. kovo 11 d. iki Lietuvos tarptautinio pripažinimo, bei tų istorinių įvykių atgarsius šių dienų gyvenime.

Leidinyje pateikiami laišakai ir dokumentai, kuriuose atsispindi Vakarų valstybių parama Baltijos šalių nepriklausomybei. Knygoje taip pat spausdinami pirmieji su Sąjūdžio veikla susiję paruošiamieji dokumentai iki Nepriklausomybės paskelbimo, kurių dalis spausdinama pirmą kartą.

Prezidentė lankysis Vatikane

Vilnius, lapkričio 30 d. (President.lt) – Dar šiais metais prezidentė Dalia Grybauskaitė ketina aplankyti Kazachstaną ir Šventąjį Sostą.

Pasak prezidentės vyriausiojo patarėjo užsienio politikos klausimais Dariaus Semaškos, šią savaitę D. Grybauskaitė lankysis Kazachstano sostinėje Astanoje, kur vyks Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) vadovų susitikimas.

„Toks vadovų lygio susitikimas rengiamas po dešimties metų ir prieš

tai vyko Stambule. Po šio susitikimo Lietuva perims pirmininkavimą ESBO. Pagal tradiciją prezidentė turės pirmininkauti paskutinei šio susitikimo sesijai“, – sakė D. Semaška, pasiteiravus, kokie tarptautiniai renginiai dar šiemet laukia prezidentės.

Taip pat šalies vadovės patarėjas paminėjo, kad kiek vėliau numatoma D. Grybauskaitės kelionė į Šventąjį Sostą, Romą. Metų gale prezidentė dalyvaus Europos vadovų taryboje Briuselyje.

Latvijos lietuvių sąjunga mini 80-metį

Vilnius, lapkričio 30 d. (URM info) – Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis pasveikino 80-etį mininį Latvijos lietuvių sąjungą.

„Nulėmus istorinėms aplinkybėms, čia mokslo siekė Lietuvos šviuosliai, prieglobstį rado iš tremties į Tėvynę negalėję grįžti mūsų tautiečiai, čia drauge buvo puoselėjama Baltijos tautų Laisvės ir baltų vieny-

bės idėja“, – sakoma Lietuvos diplomatinės vadovo sveikinime.

Ministro sveikinimą sąjungai perdavė šventiniame minėjime dalyvavęs Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius, kuris lapkričio 26 dieną dalyvavo Rygos lietuvių vidurinėje mokykloje vykusiuose šventiniuose minėjimo renginiuose.

Kanadoje pristatytas lietuviškas filmas

Toronto, lapkričio 30 d. (URM info) – Kanadoje prasidėjusiame Europos Sąjungos filmų festivalyje lapkričio 26 d. Lietuvos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė ir Kanados filmų instituto direktorius Tomas McSorley Nacionaliniame archyve Ottawa mieste pristatė lietuvių režisieriaus Gyčio Lukšo filmą „Duburys“, kuris festivalyje atstovauja Lietuvai.

27 ES šalių filmų festivalis, kuris šiais metais yra rengiamas trijuose

Kanados didmiesčiuose, kasmet pritraukia vis daugiau žmonių, besidominčių Europos kinu. Festivalyje apsilanko apie keliasdešimt tūkstančių žiūrovų.

ES valstybių filmų festivalį jau 25 metus bendromis pastangomis kasmet rengia ES šalių atstovybės Kanadoje. Filmo „Duburys“ peržiūra Toronto mieste lapkričio 19 d. pritraukė daug žiūrovų. Paskutinis filmo rodymas vyks gruodžio 3 d. Vancouver mieste.

Referendumo dėl Seimo narių skaičiaus mažinimo nebus

Vilnius, lapkričio 30 d. (ELTA) – Siūlymas surengti referendumą dėl Seimo narių skaičiaus sumažinimo perpus liks neįgyvendinta. Seimas atmetė frakcijos Tvarka ir teisingumas seniūno Valentino Mazuronio pateiktą nutarimo projektą, kuriame 39 Seimo narių grupė siūlo kartu su savivaldos rinkimais, vyksiančiais 2011 m. vasario 27 d., paskelbti privalomąjį referendumą dėl Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo projekto.

Už tokį nutarimo projektą balsavo tik 21 Seimo narys, prieš buvo 40, susilaikė 17. Už projekto atmetimą balsavo 57 Seimo nariai, 25 siūlė grąžinti jį tobulinti.

„Tvarkietis“ Petras Gražulis kvietė pasitikėti tauta. „Nebijokime tautos, tegul ji pasako, ar šitas siūlymas populistinis, ar ne. Tikrai ne prasčiau tvarkytųsi 71 Seimo narys negu 141“, – sakė jis.

Referendumo siūlytojai buvo kaltinami populizmu, viešųjų ryšių akcijomis. Vertindamas kolegų P. Gražulio būdą, parlamentaras Žilvinas Šilgalis sakė, kad „muzika baigtųsi, o Petras dar šoktų“. Socialdemokratas Vytenis Povilas Andriukaitis referendumo sumanytojams priminė, kad 1992 m. tauta referendumu nustatė, kad Seime yra 141 narys.

Referendumą buvo planuojama rengti siekiant „išgirsti tautos valią

Referendumas buvo planuojamas siekiant „išgirsti tautos valią dėl Seimo narių skaičiaus ir jų išrinkimo būdo į Seimą“. **V. Ščiavinsko** nuotr.

dėl Seimo narių skaičiaus ir jų išrinkimo būdo į Lietuvos Respublikos Seimą“. Referendumui buvo siūlomas Konstitucijos 55 straipsnio pakeitimo projektas: „Seimą sudaro Tautos atstovai – 71 Seimo narys, kurie renkami vienmandatėse rinkimų apygardose ketveriems metams, remiantis visuotine, lygia, tiesiogine rinkimų teise ir slaptu balsavimu“.

Paskelbta ataskaita apie religijos laisvę pasaulyje

Washington, DC, lapkričio 30 d. (Bernardinai.lt) – Lapkričio 17 dieną JAV Valstybės departamento Demokratijos, žmogaus teisių ir darbo biuras paskelbė kasmetinę ataskaitą apie religijos laisvę pasaulyje, kuri, kaip teigiama, yra viena iš išsamiausių tokio tipo apžvalgų.

Anot ataskaitą pristacičiusios JAV Valstybės sekretorės Hillary Clinton, religijos laisvė yra pamatinė teisė ir taip pat kiekvienos stabilios bei taikios visuomenės esminė dalis.

Ataskaita parengta pagal tarptautinius žmogaus teisių reikalavimus, pirmiausia pagal Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją. Ataskaitoje įvardijamos penkios didelės religinio diskriminavimo ir religijos laisvės ribojimo kategorijos valstybėse.

Ataskaitoje atskirai paminimos 27 šalys, kur religijos laisvė ribojama ar paminama labiau nei likusiame pasaulyje. 8 valstybės kelia „išskirtinį susirūpinimą“, mat religijos laisvės pažeidinėjimas jose prilygsta „normai“. Tai Birma, kurią valdo karinis režimas, užgniaučęs politinį ir socialinį gyvenimą, taip pat ir religinį. Birmoje yra daugiau nei 2,000 politinių kalinių, tarp jų – daug budistų vienuolių.

Tame pat „juodajame sąraše“ jau ne vienerius metus yra ir Kinija, kuri diskriminuoja uigūrų musulmonus, Tibeto budistus, krikščioniškas namų bendruomenes ir Bažnyčias.

Eritrėjoje valdžia griežtai kontroliuoja keturias pripažintas religines bendruomenes ir diskriminuoja, kartais net įkalina, tūkstančius asmenų, kurie priklauso kitoms bendruomenėms.

Toliau blogėja religijos laisvės padėtis Irane, valdžiai diskriminuojant visus, kurie nėra musulmonai šieitai, nors konstitucijoje nustatyta, kad ir

musulmonai sunitai turi lygias teises su šieitais, o religinės krikščionių, žydų, zoroastristų bendruomenės „saugomos“.

Liūdna padėtis Šiaurės Korėjoje, kurioje religijos laisvė neegzistuoja, nors ir įrašyta konstitucijoje. Režimas griežtai kontroliuoja religines grupes, tik kelios nedidelės ir valdžiai ištikimos ir jos kontroliuojamos religinės organizacijos turi teisę egzistuoti, kiti yra persekiojami. Manoma, kad šalyje yra nuo 100,000 iki 200,000 politinių kalinių, tarp kurių – daug į kalėjimą patekusių dėl religinių motyvų.

Saudo Arabijoje religijos laisvė nėra pripažįstama nei juridškai, nei praktiškai. Sunitiškas islamas yra valstybinė religija. Jei Saudo Arabijos piliečiai beveik be išimčių yra musulmonai, šalyje gyvena ir dirba apie 8 mln. užsieniečių, prie kurių reikia pridėti 1,5 mln. nelegalių imigrantų. Daug iš jų nėra musulmonai, tačiau kitų religijų, ne islamo, išpažinėjų teisės nepripažįstamos. Kita vertus, Saudo Arabijos valdžia ėmėsi priemonių prieš ekstremalias islamo apraiškas.

Daug religinės laisvės ribojimo atvejų užregistruota Uzbekistane. Valstybė pripažįsta religijos laisvę, tačiau tik registruotoms grupėms, ir pati sprendžia, kurias registruoti. Prieš neregistruotas imasi griežtų priemonių, skiria įkalinimo bausmes, pinigines baudas.

JAV Valstybės departamento ataskaita išsamiai aprašo padėtį beveik 200 pasaulio valstybių, pradedant nuo demografinės padėties, juridinių teisių iki faktinės padėties. Ataskaitoje aprašomas laikotarpis nuo 2009 m. liepos 1 d. iki 2010 m. birželio 29 d.

Pasaulio naujienos

D. Medvedev savo metinį pranešimą pradėjo ataskaita apie modernizavimo laimėjimus

Maskva, lapkričio 30 d. (BNS) – Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev pradėjo savo metinį pranešimą parlamentarams ataskaita apie nomininius ir technologinius laimėjimus krizės laikotarpiu. Prezidentas, kad šalis pereina prie „labiau subalansuotos biudžeto politikos“.

„Uždavinys užtikrinti ne mažesnes nei gyvenimo minimumas pajamas – išspręstas“, – sakė D. Medvedev, skaitydamas metinį pranešimą Federaliniam susirinkimui.

Šiais metais, pasak jo, ekonominis augimas sudarys maždaug 4 procentus. „Vyriausybė neleido, kad įvyktų infliacijos šuolis“, – nurodė prezidentas. Kalbėdamas apie pirmuosius „modernizacijos“ politikos rezultatus D. Medvedev pabrėžė, kad „tarp 500 moderniausių superkompiuterių yra 11 Rusijos sistemų“.

„Iki metų pabaigos bus sukomplektuota navigacinė sistema GLO-NASS, o projektas ‘Skolkovo’ tampa tikrove“, – vardijo jis.

Ši – jau trečiąjį – savo pranešimą Federaliniam susirinkimui D. Medvedev skaito artėjant po metų Rusijoje vyksiantiems parlamento rinkimams. Specialistų nuomone, šiuo laikotarpiu Rusijos vadovai savo viešuose pasisakymuose paprastai linkę gvildenti

D. Medvedev pabrėžė, kad „tarp 500 moderniausių superkompiuterių yra 11 Rusijos sistemų“. **EPA nuotr.**

socialines problemas.

D. Medvedev savo kreipimesi į Federalinį susirinkimą pasiūlė šeimoms, gimus trečiajam vaikui, neatlygintinai skirti žemės sklypą namui statyti. „Kiek aš žinau, Ivanovsk srityje, gimus trečiajam vaikui, nuspręsta nemokamai skirti žemės sklypą gyvenamajam namui ar vasarnamiui statyti. Manau, kad tikslinga įvesti šią praktiką visur“, – sakė valstybės vadovas.

„WikiLeaks“ sprendimą viešinti slaptus dokumentus kritikuoja ir Amerikos draugai, ir priešai

Atkelta iš 1 psl.

Būtų santūru pasakyti, kad prezidentas „Barack Obama nebuvo ‘patenkintas’“, pridūrė jis. „Suprantama, atliekamas kriminalinis tyrimas dėl opios ir įslaptintos informacijos vagystės ir atskleidimo“, – sakė R. Gibbs.

JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton Washington sąjungininkėms pareiškė, jog „labai apgailestauja“ dėl slaptų dokumentų pavišimo.

„Šis atskleidimas nėra vien puolimas prieš Amerikos užsienio politikos siekius. Tai išpuolis prieš tarptautinę bendruomenę“, – sakė H. Clinton.

Artimos JAV sąjungininkės Didžioji Britanija, Prancūzija ir Vokietija nusprendė nekreipti dėmesio į nepagarbius kandžius epitetus, kuriais dokumentuose apibūdinami jų vadovai. Vis dėlto Prancūzija pasmerkė šios medžiagos pavišimą, pavadinusi tai „neatsakingu žingsniu“ ir „išpuoliu prieš valstybių suverenitetą“.

Didžioji Britanija pareiškė, kad dokumentų paskelbimas žalingas nacionaliniam saugumui, tačiau pabrėžė, jog toliau glaudžiai bendradarbiaus su Washington.

Vokietijos užsienio reikalų ministras Guido Westerwelle sakė: „Keli paskalų lygio komentarai apie Europos politikus nėra sveikintini, bet jie tikrai nėra reikšmingi. Tačiau kitais atvejais galėtų kilti pavojus žmonių gyvybėms.“

Izraelis, seniai vykdantys prieš Teheraną nukreiptą diplomatinį karą, pareiškė, kad pavišinti slapti dokumentai patvirtina jo būgštavimus dėl Irano branduolinės programos, kuri kelia nerimą arabų šalims. Dokumentai rodo, kad Saudo Arabija ne kartą ragino Jungtines Valstijas

pulti Iraną ir pažaboti jo branduolines ambicijas.

„Arabų valstybės labiau nei Izraelis spaudžia Jungtines Valstijas imtis karinių veiksmų“, – sakė vienas žydų valstybės pareigūnas.

Tuo tarpu Rusija neteikė reikšmės tam, kad dokumentuose ji vadinama „virtualia mafijos valstybe“, kur visus sprendimus priima premjeras Vladimir Putin, o ne prezidentas Dmitrij Medvedev. „Mūsų pačių diplomatai kartais savo privačiose žinutėse vieni kitiems yra ne mažiau atviri“, – sakė vienas Kremliaus pareigūnas.

Tačiau kai kurie apžvalgininkai negailėjo kritikos JAV administracijai. Buvusi Aliaskos gubernatorė Sarah Palin, kuri 2008 m. buvo respublikonų kandidatė į viceprezidentus, savo svetainėje socialiniame tinkle „Facebook“ kaltino B. Obama nepakankamai nuveikus, kad būtų išvengta šios informacijos nutekimo. Rašydama apie „WikiLeaks“ vadovą Julian Assange, politikė pareiškė: „Jis yra antiamerikietis operatyvininkas, kurio rankos suteptos krauju.“ Tuo tarpu kairiųjų pažiūrų Venesuelos prezidentas Hugo Chavez paragino JAV diplomatijos vadovę H. Clinton atsistatydinti.

Pirmadienį Baltieji rūmai nurodė vyriausybėms institucijoms griežtinti darbo su slaptais dokumentais tvarką ir imtis papildomų saugumo priemonių. JAV generalinis prokuroras Eric Holder sakė, kad šiuo metu dėl slaptos informacijos atskleidimo pradėtas tyrimas ir visi prie to prisidėję bus nubausti. Washington teigia, kad informacijos nutekinimas – labai neapgalvotas ir nederamas žingsnis, sukėlęs pavojų diplomatų gyvybėms.

EUROPA

VARŠUVA

Šaltis ir gausus sniegas sutrikdė Varšuvos tarptautinio Fryderyk Chopin oro uosto darbą. Į Lenkijos sostinę kol kas negali patekti keleiviai iš Romos, Londono, Diuseldorfo, Ženevos, Frankfurto ir Bazelio. Pagrindinė priežastis – gausiai iškritęs sniegas toje Europos dalyje. Atšaukti ir kai kurie skrydžiai šalies viduje. Daug lėktuvų vėluoja iš Helsinkio, Amsterdamo, Vienos, Prahos ir New York.

TALINAS

Estijoje, Narvos mieste iškilmingai įteikti pirmieji liudijimai rusų kilmės Estijos gyventojams. Iš viso prašymus dėl „Ruso kortos“ pateikė apie 200 Ida Virumos apskrities gyventojų. Kol kas nėra jokių oficialių patvirtinimų, kad šis dokumentas užtikrina kažkokias lengvatas. Rusijos tautiečio liudijimai Estijoje kol kas išduodami nemokamai.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev pareikalavo uždaryti pagrindinius kazino Maskvoje ir pasodinti į kalėjimą jų savininkus. „Pastaruoju metu gaunu daug informacijos, kad Maskvoje paplito pagrindiniai kazino“ – sakė valstybės vadovas per susitikimą su Rusijos sostinės meru Sergej Sobianin. Meras patikino, jog „artimiausiu metu kartu su teisėsaugos organais bus atlikti reikiami patikrinimai“, apie kurių rezultatus bus pranešta prezidentui.

AZIJA

BEIJING

Apklausa rodo, kad net 56 proc. kinų mano, jog dėl tarp Pietų ir Šiaurės Korėjų tvyrančios įtampos kaltos JAV. Tik 9 proc. apklaustųjų Kinijos gyventojų mano, kad dėl įtampos kalta Šiaurės Korėja – viena iš artimiaus

sių Kinijos sąjungininkių. 10 proc. mano, kad dėl Seulo ir Pchenjano nesutarimų kalta Pietų Korėja. Šiaurės Korėja praeitą antradienį į Pietų Korėjos Jonpchjondo salą paleido 170 artilerijos sviedinių. Pietų Korėja į tai atsakė 80 patrankų šūvių.

JAV

WASHINGTON, DC

Jungtinių Valstijų prezidentas Barack Obama pasiūlė atšaukti atlyginimų indeksavimą dviem milijonams valdininkų šalyje 2011 ir 2012 metais. Pasak JAV prezidento, valdininkų algų apribojimas leis sutaupyti 2011 finansiniais metais 2 mlrd. JAV dol., o per kitą dešimtmetį JAV biudžetas galėtų papildomai surinkti per 60 mlrd. dol. B. Obama pasiūlymui turės pritarti JAV Kongreso nariai.

***

JAV teismas Somalio pilietį už JAV karinio laivo užpuolimą prie Somalio krantų skyrė 30 metų laisvės atėmimo bausmę. Jama Idle Ibrahim buvo sulaikytas po JAV laivo užpuolimo – piratai karinį laivą palaikė prekybiniu ir bandė užgrobti. Somalio piratas teisme pripažino savo kaltę. Pareigūnai jam pažadėjo lengvesnę bausmę, jei jis prisipažins ir sutiks liudyti prieš kitus penkis Somalio piliečius, kuriems pateikti kaltinimai piratavimu. J. I. Ibrahim dar gresia kaltinimai, susiję su Danijos laivo užpuolimu 2008 m.

ŠIAURĖS AMERIKA

MEXICO

Meksikos policija sulaikė gatvės nusikaltėlių grupuotės „Aztecas“ tariamą vadovą. Ši grupuotė kaltinama dėl daugelio nusikaltimų Ciudad Chuareso mieste JAV ir Meksikos pasienyje. Arturo Gallegos Castellon buvo sulaikytas savaitgalį Ciudad Chuarese. Šiame mieste šiais metais žuvo apie 2,700 žmonių. Sulaikytasis prisipažino įsاکęs nužudyti kai kuriuos asmenis 2009 m. rugpjūtį, įskaitant ir JAV konsulato darbuotoją, teigė policija. Policijos duomenimis, A. G. Castellon atsakingas už 80 proc. nusikaltimų, įvykdytų Ciudad Chuarese per pastaruosius 15 mėnesių.

www.draugas.org

ATLANTIC Express Corp.
1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

J. Basanavičiaus premija įteikta dviem iškiloms moterims

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

Vilniuje, Nacionaliniame muziejuje įteikta 2010 metų valstybinė Jono Basanavičiaus premija. Šiemet ją apdovanotos dvi moterys – etnologė, Lietuvos etninės kultūros tyrinėtoja, mokyklinio etnokultūrinio ugdymo programų ekspertė Irena Aušrelė Čepienė ir JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos vicepirmininkė, seniausio išeivijos dienraščio „Draugas“ leidybai lėšas telkiančio fondo ilgametė vadovė, kultūrininkė, meno mecenatė Marija Remienė.

J. Basanavičiaus premija buvo įsteigta 1992-aisiais ir kasmet tautos patriarcho gimimo dieną teikiama už reikšmingiausius pastarųjų penkerių metų Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių lietuvių darbus, susijusius su etninės kultūros tradicijų plėtojimu, puoselėjimu, ugdymu ir tyrinėjimu, taip pat už kūrybinę ir mokslinę veiklą etninės kultūros srityje.

M. Remienė tapo pirmąja išeivijos moterimi, kurios darbai lietuviybės labui buvo taip aukštai įvertinti. Tarp beveik trijų dešimčių ligšiolinių premijos laureatų – ir 1996 metais šia premija apdovanotas vienas žymiausių lietuvių tautosakininkų, nuo 1948 metų JAV apsigyvenęs Jonas Balys, daug metų dirbęs Kongreso bibliotekoje Washingtone, DC. Gautą premiją laureatas skyrė penkių tomų „Raštų“ leidybai, kurie papildė etninės kultūros aruodus.

Premijos įteikimo iškilmes vedusi kraštotyrininkė Irena Seliukaitė, pati apdovanota šia premija 2004-aisiais metais, pasidžiaugė, kad renginys prasidėjo Vilniaus universiteto folkloro ansamblio „Ratilio“ atlikta sutartine – būtent lietuviškos sutartinės šiomis dienomis, lapkričio 16-ąją, buvo įrašytos į UNESCO nematerialaus paveldo vertybių sąrašą.

„Šiandien pagerbiamos dvi moterys, beveik amžininkės, aukštaitė ir žemaitė. Kai viena jų – Marija Remienė nuo raudonojo tvano su tėvais traukėsi iš Lietuvos, kitos – Irenos Čepienės motina buvo tremiama į Sibirą“, – priminė vedėja.

I. Seliukaitė labai išsamiai, poetiškai ir tiksliai apibūdino abi laureates. Ji sakė, kad už Atlanto atsidūrę lietuviai jau neskirstė save į aukštaičius, žemaičius ar dzūkų – visi buvo viena tauta, viena bendruomenė. Vedėja pabrėžė, kad premija M. Remienei skirta ir už rūpestį dėl tautinės tapatybės išsaugojimo JAV lietuvių bendruomenėje.

Buvo prisiminti laureatės nuopelnai rūpinantis išeivijos dienraščiu „Draugas“, taip pat rengiant įvairių atlikėjų iš Lietuvos pasirodymus, koncertus, leidžiant knygas apie Pensilvania valstijoje gyvenusius lietuvių („Lietuvių pėdsakai Amerikoje“) ir „Draugo“ 100-mečiui išleistą leidinį. Priminta ir tai, kad M. Remienė nuo 1996 metų vadovauja „Margučio II“ radijo laidai, kurios dėka galima girdėti lietuvišką žodį. Daug padaryta savo gimtojo Musninkų miestelio Širvintų rajone žmonėms – aukota pinigų bažnyčiai tvarkyti, paminklui, mokinių tautiniams rūbams. Kaip meno mecenatė M. Remienė pasistengė, kad į Lietuvą sugrįžtų daug garsių lietuvių dailininkų dailės darbų.

Išvardijus M. Remienės nuopel-

I. A. Čepienė ir M. Remienė.

Premiją laureatėms įteikė premjeras A. Kubilius.

Sveikinimai iš Širvintų mero K. Pakalnio.

nus, buvo pristatyta ir etnologė I. A. Čepienė. Ji kilusi iš garsios Višinskių giminės, jos senelis buvo Povilas Višinskis – tas pats, kuris atrado ir rašyti paskatino rašytoją Žemaitę, kuris literatūrinės kūrybos mokė Šatrijos Raganą ir Lazdynų Pelėdą.

Šiauliuose gimusi mokslininkė dirbo Kultūros ministerijoje, 1975-aisiais apsigynė disertaciją apie XIX amžiaus pabaigos – XX amžiaus pradžios lietuvių liaudies vestuvių veikėjus, po to dirbo Pedagogikos mokslinio tyrimo institute, kur kartu su garsia mokslininke Meile Lukšiene kūrė tautinės mokyklos koncepciją. Laureatė dirbo ir Vilniaus pedagogi-

kos universitete, parašė apie 200 mokslinių straipsnių, kelias knygas etninės kultūros klausimais.

„Abi laureatės – racionalios, šalto proto, nedažnai rodančios emocijas. Jos pragmatiškos ir dirbančios būtent tai, ką svarbiausia yra daryti. Abi šias viena kitos anksčiau nepažinėjusias moteris sujungė J. Basanavičiaus premija“, – sakė I. Seliukaitė.

Premiją laureatėms įteikdamas Lietuvos Respublikos premjeras Andrius Kubilius teigė, kad lietuvių tauta, bėgant laikui, daug patyrė, būta daug praradimų ir atradimų.

„Globaliame pasaulyje darosi vis gražiau ir svarbiau tai, kas yra maža

ir arti tavęs – tavo aplinka, tavo šaknys, tavo bendruomenė. Kai prisiliečiame prie to, ką darė mūsų protėviai šioje žemėje, ką nuveikė mūsų žmonės anapus Atlanto, pajuntame, kokie mes stiprūs ir galingi“, – sakė premjeras.

Gražią, jausmingą kalbą pasakė ir kultūros ministras Arūnas Gelūnas. Jis ragino vis labiau globalėjančiame pasaulyje išsaugoti tapatybę, pamatines vertybes ir sakė, kad dabar, kai atsivėrė visos sienos ir galimybės, tai nėra paprasta.

Premijos laureatė I. A. Čepienė savo kalbą skyrė padėkoti tiems žmonėms, kurie jai padėjo akademinėje veikloje. Padėkojusi už aukštą įvertinimą, ji sakė, kad etninę kultūrą puoselėti sovietmečiu buvo sunku, dažnai teko naudoti Ezopo kalbą. Etnologė dėkojo šviesios atminties profesorei Pranei Dundulienei, M. Lukšienei, kitiems žmonėms, kurie buvo šalia jos.

Po jos kalbėjusi M. Remienė šįsyk sunkiai sulaukė ašaras. Ji trumpai pristatė save ir dėkojo už tai, kad buvo įvertinta ir pastebėta, nors, jos nuomone, Lietuvoje ji yra mažai ar visai nežinoma. Tačiau prieš tai kalbėjęs ministras A. Gelūnas sakė, jog ne vienas M. Remienę vadina lietuvių kultūros ministre Amerikoje.

„Kas aš esu, – klausė savo kalboje laureatė. – Patriotiška mano širdis plaka už Atlanto. Į ten atsivežėme savo kalbą, dainas ir giesmes, Kalėdas ir Kūčias. Pasikeitė tik padangė, o dvasia liko ta pati.“

M. Remienė priminė, kokius darbus lietuviybės labui jai teko ir tebetenka dirbti, sakė, jog su „Draugu“ ji jau 35 metai, kai buvo paskirta į jo tarybą – pirmoji moteris greta marijonų. Jau 17 metų ji vadovauja Draugo fondui, 18 metų – „Margučio II“, per kelis dešimtmečius surengta apie 200 įvairiausių koncertų, kitų renginių įvairiausiuose lietuvių telkiniuose, kur pasirodė atlikėjai iš Lietuvos.

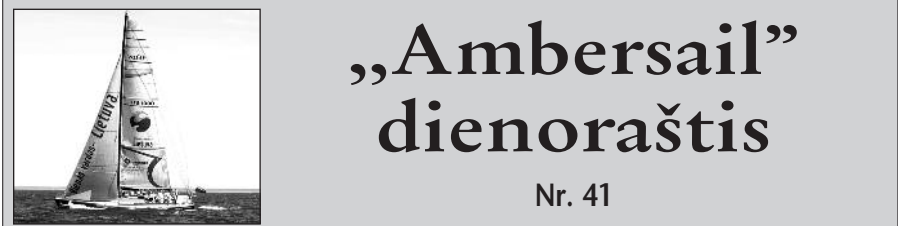
„Nesusikrovčiau turtų, nelaukiau atlyginimo, bet likimas leido sutikti daugybę įdomių kultūros, teatro, meno žmonių, spalvingų asmenybių. Tik Dievas davė tiek jėgų ir stiprybės, kad galėjau nemažai nuveikti“, – sakė ji.

Laureatė paminėjo, jog nė vieno lito iš skirtos premijos (jos dydis yra 65 tūkstančiai litų, ji šiemet padalinta abiems moterims) neišsiveš į Ameriką – pinigai liks Lietuvoje ir bus skirti stipendijoms, labdarai. Jau vėliau vaišių metu kalbinta M. Remienė sakė, jog ir anksčiau skirdavo pinigų penkioms gabių studentų stipendijoms, o dabar šios premijos dėka ta parama bus dar svesnė. Be to, paramos sulauks ir gimtieji Musninkai.

„Man šis apdovanojimas – labai svarbus ir reikšmingas. Juk ir pats Jonas Basanavičius labai daug reiškia lietuvių tautai. Ir tai, kad tapau pirmąja moterimi už Atlanto taip apdovanota, negali nejaudinti. Visai neplanuotai šiemet teko du kartus apsilankyti Lietuvoje, kai vasarą man buvo suteiktas Širvintų rajono garbės piliečio vardas ir dabar. Šie įvertinimai įpareigoja dar nuširdžiau dirbti tą darbą, kuriam paskyriau savo gyvenimą“, – sakė M. Remienė.

Po oficialiosios dalies abi laureatės sulaukė daugybės sveikinimų ir gėlių puokščių. M. Remienę sveikino ir gimtojo rajono jaunimas, ir specialiai atvykęs Širvintų meras Kęstutis Pakalnis, ir giminės, pažįstami, bičiuliai.

„Ambersail” dienoraštis

Nr. 41

Atsakydavome, kad ne šikart, nes „Tūkstantmečio odisėjos” tikslai yra kiti ir palikdavome šiokią tokią intrigėlę klausiantiems bei slaptą vil-tį sau sakydami: „You never know.”

Gediminas Sirvidas
IV etapo įgulos narys

2009-01-15
„Nereikia dramų, mes tai padarysime”

„Prisimindamas, kaip nekantriai laukiau žinių iš laivo, kol buvau Lie-tuvoje, prisiruošiau trumpai pasida-linti su ‘likimo broliais’ išpūdžiais iš Auckland ir papasakoti, ką čia daro-me mūsų visų jau pamiltai ‘Amber-sail’ ‘LTU 1000’”, – iš Auckland rašo V etapo įgulos kapitonas Simonas Steponavičius. Pasakojimas turėtų būti įdomus ne tik buriavimo sirga-liams, bet ir tiems, kam smalsu, ko-kie pokyčiai laukia „Ambersail” prieš pradėdant penktąjį „Odisėjos” etapą.

Atsiprašau neburiuojančių skai-tytojų bei kalbininkų dėl žargono bei techninių terminų – kai kurių dalykų tiesiog negaliu išreikšti kitaip.

Pradžioje apie Auckland. Apsi-dairius nuo krantinės aplinkui, laivų stiebų matosi daugiau, nei automo-bilių kuriame nors vidutinio dydžio Lietuvos mieste. Užtat ir „kivių” (naujazelandiečių pravardė pasaulyje), žinančių, su kuo tie laivai „valgo-mi”, yra turbūt daugiau, nei automo-bilių meistrų Vilniuje ar Kaune. Į daugelį savo klausimų ir pageida-vimų, kurie daug kur pasaulyje su-keltų galvos skausmą mėnesiui, išgir-dau labai išraiškingą atsakymą: „No dramas, mate – we will do this” („Ne-reikia dramų, mes tai padarysime”). Ir kas įdomiausia – jie taip ir daro. Ramiai, lyg neskubėdami, pajuokau-dami, bet taip produktyviai ir užtik-rintai, kad net pavydu.

Laivų priežiūros centre „Pier 21”, kur remontuojamės ir mes, oži-nis kranas kas dieną dirba panašiu režimu, kaip penktadienio pavakarę Kaune Nijolė, kai „RS-280” klasės jachtos plaunasi dugnus prieš varžy-bas.

Pasiutusiai smagu, kad ir mūsų laivas puikiai žinomas, „Volvo Open 60” ir „Assa Abloy” pavadinimas veikia kaip burtažodis, atidarantis bet kokias duris. Tiesa, jau teko nu-girsti ir vietinių pašnekiesiuose įter-piamą „Ambersail”. Pora dienų le-gendiniame uoste „Viaduct Basin” su mūsų, cituoju: „enormous” (milžiniš-ka), 50 kvadratinų metrų Lietuvos trispalve ant bakštago, atsipirko su kaupu.

Apie darbus

Povandeninę dalį ir vairo sistemą apžiūrėjo ir mums patarinėjo garsio-sios jachtos „Alinghi” kūrėjas Lawrie Smith, vienas žymiausių jachtų pro-jektuotojų pasaulyje. Prasitarė, kad „Alinghi” stato nevienkorpusinį lai-vą, bet daugiau nepasakojo, sako: „Negaliu.” Paklaustas, kiek, jo nuo-mone, apkrauto vairo plunksnos apa-čia gali nulinkti nuo vertikalės, paro-dė apie 30 cm ir teigė, kad tai yra vi-siškai normalu. Maža to, jis man pa-tarė pasižiūrėti, kiek panašiomis

sąlygomis nulinksta kilis. Gal ir ne veltui senasis „galjunas” buvo šalia langelio dugne. Lawrie Smith teigi-mu, dabartinė vairo plunksnos būklė yra tikrai patenkinama ir pagrindo nerimui nėra. Kilio „bombos” ir kor-puso sujungimai tvarkoje.

Daugiau problemų radome išardę patį vairavimo mechanizmą. „Štur-trosų” blokų guoliai subyrėję, kai ku-rie ir užsikirtę – tikimės, kad tai bus viena iš įžymiųjų garsų priežasčių. Guoliai keičiami. Kairiojo šturvalo laisvumo priežastį radome ir panaiki-nome.

Naujas sraigtas jau blizga savo vietoje. Kito laivo iškėlimo metu rei-kėtų pakeisti kojos veleną, gal ir guolius. Senasis velenas palenktas, bet ne tragiškai. Čia neturėjo sandė-lyje.

Denis. Jau padarytas ir uždėtas naujas galinis dešinysis relingas, naujos konstrukcijos, gerokai tvirtes-nis priekinis relingas irgi baigiamas. Įklijuoti išlaužyti lejerių stovai. Pet-nersas atidarytas, išimti falų kreipi-antys blokai, viskas sutvirtinta ir užsandarinta vidinė „apykaklė”. Šiuo metu surinkinėjama. Labai nu-stebsiu, jei dar varvės ar braškės. De-nį beliks nusiplauti, bet čia proble-mos neturėtų kilti – Ričardas Rama-nauskas (R. R.) sukirto lažybų ir pri-sižadėjo už kiekvieną surūkytą ciga-retę plauti denį. Jaunimas jau tikisi lengvesnio gyvenimo, o R. R. svarsto, ar nereikėtų persilažinti ir pakeisti bausmę į indų plovimą – girdi, būtų daugiau naudos visiems.

Kajutėje ir bakuose – pataisyti sulūžę gultai, viskas išsausinta ir iš-valyta.

Stiebas nuimtas, patikrinti visi vantai, mazgai ir laidai. D1 galvos kėlė pagrįstų įtarimų, todėl bus nup-jautos ir perpresuotos. Naujas radaro rėmas jau pakeliui. Radaro antena tvarkinga. Stakselfalų blokų dėžė buvo ant subyrėjimo ribos – skriemu-liai klibėjo ant ašies, todėl išgraužė dėžės šonus. Ašis prasisukusi, sulau-žiusi fiksatorių ir dangtelį išorėje, jau taikėsi iškristi. Sutvarkyta įrenginė-jama. Spinakerfalų užrakto stiebo viršuje vienas kablys susidėvėjęs iki nago storio ir užsikirtęs. Abu kab-liai/užraktai bus padaryti nauji, visa sistema perrinkta, išvalyta ir sutepta. Problemas dėl jų kuriam laikui turė-tume pamiršti.

Nauji navigacinių šviesų ir vėjar-odės laidai bus įverti atskiroje kojinė-je. Keičiama navigacinių šviesų spingsulė – dabar bus LED, tad į Klaipėdą grįžtantį laivą gal iš toliau pamatysime.

Burės. Grotui ir J4 keičiamos su-laužytos latės, remontuojamos kiše-nės. Grotui prisiuvami nuplyšinėję šliaužiklių dirželiai, sutvirtintos bak-štagų pratrintos vietos, prisiūta at-skira kišenė galvos užrakto virvei. Turėtų parvažiuoti penktadienį.

1,000 smulkmenų, kaip varvan-tys balasto bakai, navigacinės švie-sos, kompasų apšvietimas, laidai, kontaktai, tepalai, filtrai ir t.t. irgi, sėkmingai „valgo” mūsų laiką.

Įgula smagiai darbuojasi ant lai-vo kiaurą dieną, taigi turizmas apsi-ri-boja pora Auckland kvartalų.

Bus daugiau

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos

gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

LIETUVIAI IR ŽYDAI – TARP AKLIGATVIŲ IR REALYBĖS

Atkelta iš 5 psl.

Joms atstovauja tie žmonės, kurie viešai reiškiasi, viešai veikia. Ir iš is-toriko Levin knygos, kaip ir iš kitų šaltinių, aišku, kad žydai reikėsi ne tik džiaugsmingai pasitikdami Rau-donosios armijos okupaciją, bet ir vykdydami tos okupacijos žiaurius veiksmus. Todėl negalima kaltinti tų lietuvių – ar ukrainiečių, lenkų ar gu-dų, – kurie priėmė „žydo-bolševiko” įvaizdį. Įvaizdis, nors ir neteisingai priklijuotas visiems žydams, nebuvo iš tuščio ir nebuvo lietuvių sukurtas, bet buvo pačių žydų aktyvistų veiks-mų sukurtas.

* * *

1941 m., kai vokiečiai įvedė savą Lietuvos okupaciją, lietuviai jau buvo išgyvenę vieną žiaurią okupaciją, per kurią Lietuva prarado ne tik daug savo gyventojų, bet ir beveik visą eli-tą – valdininkus, karininkus, moky-tojus, aktyvesnius dvasininkus, pra-rado savo valstybę. Daug kam nebuvo aišku, kaip gelbėtis, kas vadovaus kraštui, koks bus lietuvių likimas. Dar labai neseniai lietuviai buvo iš-gyvenę ir kitas tris kartus iš eilės įvy-kusias traumas: lenkų ultimatumą, Klaipėdos praradimą ir 1939 m. so-vietų kariuomenės įgulų įvedimą į Lietuvą („Vilnius mūsų, o Lietuva rusų”).

Yale University profesorius Ti-mothy Snyder, rašydamas apie Lie-tuvą ir jos kaimynus Hitlerio ir Sta-lino okupacijų metu, pastebi, kad

SIŪLO DARBĄ

Fabric Installer

Must speak English,
own car, reliable, will train,
\$10/hr,
Palatine. **847-202-0642**

Lietuvių filisterių skautų Čikagos skyrius paaukojo „Draugo” leidybai paremti dosnią 100 dol. auką ir mums rašo: „Nuoširdžiai Jums dėkojame už „Drauge” išspausdintą straipsnį ir nuotraukas iš praeitos FSS metinės šventės”. Labai ačiū, kad mus remiate.

**„DRAUGAS”: išeivijos ir Lietuvos jungtis;
„DRAUGAS” lietuvybės švyturys ir sargas!**
www.draugas.org

REMKIME

DRAUGO FONDA –
RŪPINKIMĖS
„DRAUGU”!

TEL.: 773-585-95000
WWW.DRAUGAS.ORG

Seminaras lituanistinių mokyklų mokytojams

LAIMA APANAČIENĖ

Kai prieš 12 metų atėjau dirbti į Čikagos lituanistinę mokyklą (ČLM), net supratimo neturėjau, kad „įstrigsiu“ čia ilgam ir kad mokykla taps antraisiais namais ne tik man, bet ir kitiems čia nuoširdžiai dirbantiems mokytojams. Smagu, kad mūsų mokykla kasmet didėja, kad mokytojai atiduoda visą savo laisvalaikį tam, kad, gyvendami svečioje šalyje, vaikai ne tik neužmirštų lietuvių kalbos, ją išmokyti, bet ir susipažintų su lietuviškais tradicijomis, sužinotų šalies istoriją, kad padėtų jiems išsaugoti tapatumą. Todėl labai suprantu mokinių ir tėvelių norą kurti lituanistines mokyklas visur, kur tik įsikuria lietuviška bendruomenė.

Šiuo metu 29 pasaulio šalyje veikia 203 lietuvių švietimo įstaigos, kuriose mokosi apie 8,000 mokinių, iš jų: neformaliojo švietimo įstaigose apie 6,200; formaliojo švietimo įstaigose apie 1,800 (LR užsienio reikalų ministerijos duomenimis). Vien JAV yra 38 lituanistinės mokyklos, po keletą jų veikia Kaliningrado srityje (Rusija) ir Jungtinėje Karalystėje (po 22); Lenkijoje – 16; Baltarusijoje – 14. Visada smalsu sužinoti, kaip sekasi didelių ir mažesnių mokyklų mokytojams, su kokiais sunkumais jie susiduria, kas juos jaudina.

Tad į Vilniuje 2010 m. lapkričio 10–12 dienomis vykusį lituanistinių mokyklų mokytojų kvalifikacijos tobulinimo seminarą, kuriame dalyva-

vičius, kurio dukra net 5 metus lankė Čikagos lituanistinę mokyklą, trumpai papasakojo apie jo vadovaujamo departamento veiklą ir pristatė seminaro programą, kuri buvo gana įtempta, paskaita vijo paskaitą.

Pirmą dieną mokytojai iš klausė Joanos Priušauskaitės, Vilniaus universiteto Lituanistinių studijų katedros vedėjos, paskaitą „Komunikacinis kalbos mokymas“. Po paskaitos visi, susiskirstę grupėmis, dalyvavo užduočių rengimo pratybose, kurioms vadovavo minėta J. Priušauskaitė ir Vilniaus universiteto Lituanistinių studijų katedros lektorė Virginija Stumbrienė. Kiekviena grupė pasirinko pamokos temą ir pateikė pamokos planą šia tema. Pristačius parengtas užduotis vyko aptarimas. Va čia ir pasimatė, kokie skirtingi ir išradingi yra mokytojai. Kiekvienos grupės atlikta užuotis skyrėsi nuo kitų, buvo savita. Atlikdami ją mokytojai naudojo įvairiausias priemones, jų sukurtos pamokos nepaėjo be eilėraščių, dainų, vaidybos elementų. Žiūri į tokį mokytojų darbą ir supranti, kodėl vaikai, ateidami į mokyklą tik kartą per savaitę, išmoka kalbą.

Papietavę vėl sėdome į suolus. V. Stumbrienė supažindino su lietuvių kalbos mokymo priemonėmis, mokytojai dalijosi patirtimi apie jų naudojimą vadovėlius.

Vakarop visi nuvykome į Vilniaus universitetą, kur mums buvo suruošta ekskursija. O po jos universiteto kavinėje mūsų laukė ne tik puiki va-

Seminaro dalyviai Vilniaus vidurinėje mokykloje „Lietuvių namai“.

Laimos Apanavičienės nuotraukos

Visiškai nemokantys lietuvių kalbos vienerius metus mokosi atskiroje lietuvių kalbos išlyginamojoje klasėje. Papasakojęs apie mokyklą ir atsakęs į gausius mokytojų klausimus „Lietuvių namai“ vadovas pristatė Eleną Stasiulienę, Ugdymo plėtotės centro projektų koordinatore, kuri seminaro dalyviams kalbėjo apie integruotos lietuvių kalbos pamokos planavimą lituanistinėje mokykloje. Po paskaitos visi seminaro dalyviai turėjo galimybę dalyvauti atvirose pamokose. Aš lankiausi integruotoje lietuvių kalbos pamokoje. Kadangi pamokos tema buvo „Mano šeimos geneologinis medis“ sužinojome, kad mūsų aplankytoje klasėje mokosi vaikai iš Lenkijos, Rusijos, Ukrainos, Urugvajaus. Smagu buvo girdėti, kad tik prieš porą mėnesių pradėję mokytis lietuvių kalbos keturiolikmečiai jau bando reikšti savo mintis lietuviškai.

Klasėje manęs laukė netikėtumas. Šioje klasėje mokosi Rimantas Leonavičius, garbės konsulės Urugvajuje Marisos Leonavičienės, su kuria susipažinau Mokslo ir kūrybos simpoziume, Čikagoje, sūnus. Rimantas sakė, kad „Lietuvių namuose“ mokosi ir dvi jo seserys – Liepa ir Lina. Mama su jauniausiu broliuku dar gyvena Urugvajuje, o tėtis dirba Klaipėdoje. Mokyklos valgykloje pavalgę pietus grįžome į URM salę, kur emociškai „International People Management“ dėstytoja Lidija Laurinčiukienė skaitė paskaitą „Kūrybiškumas mokant vaikus“.

Vakare seminaro dalyviai aplankė Nacionalinę dailės galeriją.

Paskutinę seminaro dieną Kompetencijos tobulinimo centro vadovas dr. Renaldas Čiužas kalbėjo susirinkusiems apie besikeičiantį mokytojo vaidmenį.

Po paskaitos vyko seminaro apibendrinimas, kurį moderavo J. Priušauskaitė. Vienintelio gaila, kad pačių seminaro dalyvių pasisakymams liko labai mažai laiko, o taip norėjosi išgirsti, kaip sekasi kolegoms kitose mokyklose. Man ypač įdomu buvo sužinoti, kad lietuviška mokyk-

la veikia net Buriatijoje, tolimajame Sibire. Ją Sibire gimusiems tremtinių palikuonims įsteigė Bernardas Razgus, kuris dar vaikas būdamas buvo ištremtas į Sibirą ir ten liko gyventi. Smagu buvo girdėti, kad Danijos vyriausybė domisi lituanistiniu švietimu (apie tai pasakojo čia dirbanti Reda Mioldažytė), įdomi Londone, (Jungtinė Karalystė) įsikūrusios lituanistinės mokyklos patirtis, išgirdome su kokiais sunkumais susiduria Baltarusijoje įsikūrusios lituanistinės mokyklos.

Pasveikinti seminaro dalyvius ir įteikti jiems pažymėjimus atvyko LR užsienio reikalų viceministrė Asta Skaisgiryte-Liauškienė. Seminaro rengėjai pasirūpino, kad visi seminaro dalyviai gautų visą seminaro medžiagą (kiekvienam dalyviui buvo įteiktas „Atmintukas“).

Lituanistinis švietimas – vienas svarbiausių veiksmų saugant ir puoselėjant lietuvių užsienyje. Iš atvykusių į seminarą dalyvių pasakojimų patyrėme, kad užsienio lietuviai kuria nuoseklią tautinio tapatumo palaikymo sistemą, steigia lietuvių švietimo įstaigas, kurių tikslas ne tik mokyti lietuvių kalbos, kultūros, istorijos bei tradicijų, bet ir ugdyti lietuvių perėmėjus ir tęsėjus, suteikti galimybes užsieniečiams pažinti Lietuvą. Mokyklos daugelyje vietų yra tikras kultūrinis centras.

Džiugu, kad URM, kuriai nuo 2010 m. sausio 1 d. yra pavestas užsienio lietuvių reikalų koordinavimas, suruošė šį seminarą, kad rūpinasi mokymo priemonių persiuntimu lituanistinėms mokykloms, prisideda ruošiant užsienio lietuvių organizacijų veiklos projektus. Tik kartu dirbdami pasieksime gerų rezultatų. Ačiū Užsienio lietuvių departamento darbuotojams už nuoširdžią globą ir didžiulį darbą, kurį jie atliko ruošdami šį seminarą. Na, o seminare užsimezgasios pažintys, tikiuosi, leis bendrauti tarpusavyje, dalintis patyrimu. Šilta seminaro atmosfera persidavė dalyviams. Į mano el. pašto dėžutę kasdien plaukia laišukai, nuotraukos, sveikinimai.

Šiaurės Amerikos atstovės (iš kairės): Marytė Newsom (Los Angeles, CA), Aldona Šimonėlienė (Toronto, Canada), Laima Apanavičienė (Chicago, IL) ir Gaila Narkevičienė (Boston, MA) su seminaro paskaitininke ir moderatore Joana Priušauskaite (viduryje).

vo 38 mokytojai iš 24 užsienio valstybių, važiavau su noru. Iš JAV be manęs seminare dar dalyvavo Gaila Narkevičienė (Boston, MA) ir Marytė Newsom (Los Angeles, CA).

Tris dienas Užsienio reikalų ministerijoje vykusiame seminare, kurį surengė Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamentas (URM ULD), renginio dalyviams buvo pristatomos naujos lietuvių kalbos mokymo priemonės ir jų naudojimo metodika, mokoma kūrybiškumo, supažindinama su komunikacinio kalbos mokymo metodu, keičiamasi gerąja darbo patirtimi.

Atidaryme seminaro dalyvius sveikinęs LR Užsienio reikalų ministerijos kancleris Kęstutis Jankauskas, pats sakėsi, kad jam pačiam yra tekę susidurti su lituanistine mokykla – dirbant LR ambasadoje Washington, DC, jo sūnus lankė šiame mieste įsikūrusią K. Donelaičio lituanistinę mokyklą.

Atidarymo metu visus pasveikino Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovė Lietuvoje Vida Bandis.

URM Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunora-

kariene, bet ir jau daugiau kaip 20 metų gyvuojančio folkloro ansamblio „Nalšia“ koncertas. Smagi muzika greit įtraukė visus į šokio sūkurį.

Na, o kitą dieną iš ryto rinkomės vidurinėje mokykloje „Lietuvių namai“. Ši Vilniuje įsikūrusi išeivių mokykla, šįmet švenčianti 20 metų jubiliejų, po savo stogu suburia lietuvių kilmės vaikus iš užsienio. Mokyklos direktorius Gintautas Rudzinskas papasakojo, kad dauguma mokinių gyvena šalia mokyklos esančiame bendrabutyje. Į šią mokyklą sugrįžta lietuvių kilmės vaikai, kurių tėvai gyvena už Lietuvos ribų: tremtinių ir represuotųjų palikuonys ar užsienį išvykusių lietuvių vaikai. Mokykloje šiuo metu mokosi 241 mokinių iš 19 valstybių. „Lietuvių namus“ baigę moksleiviai, kaip ir kiti užsienio lietuviai, į šalies aukštąsias mokyklas stoja lengvatinėmis sąlygomis. „Jie atvažiuoja iš skirtingų kultūrų, skirtingos socialinės terpės, tačiau atvykę greitai randa bendrą kalbą, – pasakojo mokyklos direktorius. – Lietuvių kalbos mokoma pagal 3 programas: mokantiems lietuvių kalbą, iš dalies mokantiems ir nemokantiems.

Seminaro dalyvius linksmino folkloro ansamblis „Nalšia“.

Margumynai

Miegoti reikia visiškoje tamsoje, perspėja mokslininkai

Net ir nestiprus šviesos šaltinis miegamajame, pavyzdžiui, naktinė lempelė, gali neigiamai paveikti cheminę pusiausvyrą žmogaus smegenyse ir sukelti depresiją, nustatė JAV mokslininkai. Jų teigimu, siekiant išvengti neigiamų pasekmių savo sveikatai, miegoti reikia tik visiškai tamsoje patalpoje, skelbia „Telegraph.co.uk”.

Ohio State University mokslininkai bandymais nustatė, kad šviesos šaltinis miegamajame trukdo hormono melatonino, padedančio organizmui „žinoti”, kad dabar yra naktis, sekrecijai, sakoma pranešime. Tirdami bandyme naudotų Sibiro žiurkėnų smegenis, universiteto mokslininkai nustatė, kad tų, kurie miegodavo prie naktinės lempelės, *hippocampus* –

giliojoje galvos smegenų žievės dalyje – buvo ne toks tankus nervinių ląstelių ataugų tinklas. Šios ataugos, panašios į „plaukelius”, kyšančius iš smegenų ląstelių, vienai kitai perduoda cheminius „signalus”. Pasak vienos šio tyrimo bendraautorės Tracy Bedrosian, *hippocampus* vaidina labai svarbų vaidmenį vystantis depresijai, todėl bandymo metu jame aptikti tokio pobūdžio pakitimai yra reikšmingi”.

Ankstesniais tyrimais su laboratorinėmis pelėmis buvo nustatyta, kad tos iš jų, kurios nakties metu buvo verčiamos miegoti šviečiant ryškiai šviesai, buvo linkusios į depresiją ir priaugdavo svorio, sakoma pranešime.

Balsas.lt

Iš kraujo galima nustatyti žmogaus amžių

Teismo medicinoje – nauji, policijos darbą palengvinantys būdai. Nuo šiol užpuoliko amžių greičiausiai bus galima nustatyti pagal jo kraują.

Kraujo amžiaus testas priklausio nuo T imuninių ląstelių ypatybių, kurios atpažįsta ir kovoja su įvairiais mikrobais. Šios ląstelės besivystydamos keičia DNR, tačiau su metais jų mažėja, todėl ir DNR pokyčių būna mažiau. Pagal tai medikai ir gali „suskaičiuoti” žmogaus amžių.

Tyrimams buvo tiriami 200 kraujo mėginių, kurių donorų amžius – nuo kelių savaitių iki 80 metų. Tada mokslininkai ir pastebėjo proporcingą santykį tarp T ląstelių DNR fragmentų ir, žinoma, žmogaus amžiaus. Santykis tarp šių elementų toks stiprus, kad galima nustatyti amžių, pasak mokslininkų, apsirinkant iki 9 metų. Iš pradžių tai atrodė pakankamai daug, tačiau teismo medicinoje galima suskirstyti įtariamuo-

sius į amžiaus grupes, taip daug iš jų atmetant.

Šiuo metu pagal kraują galima nustatyti tapatybę tik tokiu atveju, jei asmuo policijai yra žinomas ir jie turi jo kraujo pavyzdį. Mokslininkai tikisi, kad pavyks nustatyti dar tikslesnį žmogaus amžių derinant T ląsteles su kitais amžių atskleisti leidžiančiais elementais. Jie taip pat pamini, jog šis testas gali parodyti ir seniau nei prieš metus paimto kraujo amžių, todėl šį būdą galima taikyti ir senoms byloms.

Prieš pradėdant policijos medikams plačiai naudoti šį metodą, jį turi patvirtinti dvi nepriklausomos laboratorijos. Šiuo metu jau yra prašymų naudoti šį testą, kur bylose nėra pakankamai įrodymų ir įkalčių, o policijai būtinais reikia naujų duomenų, kurie bent šį tą atskleistų apie nuskaltėlį.

Lrt.lt

Mokslininkai: juoktis reikia plačiai išsižiojus

Kai juokiamės, visas pasaulis juokiasi kartu. Tiesa, pastebi mokslininkai, tol, kol balso stygos yra įtemptos ir kol juokiamės atvira burna. Naujas tyrimas parodė, kad žmonės patiria pačias geriausias emocijas reakcijas tada, kai jie girdi spontanišką juoką kito žmogaus, besijuokiančio atvira burna. Ir ypač, jei šitaip juokiasi moteris. Jeigu žmogus tiesiog krizena prisidengęs burną, rezultatai nebūna tokie geri.

Tyrėjus taip pat domino juoko garso atspalviai, mat norima į kompiuterį įrašyti įvairių juoko garsų, tinkamų įvairioms gyvenimo atvejams, kad ateityje ir juos būtų galima skirstyti ir tirti.

„Manau, kad juokas yra fundamentalus mechanizmas, kuris leidžia sukurti ir palaikyti teigiamus sociali-

nus santykius”, – sako University of Georgia psichologas Michael Owren. M. Owren su kolegomis įrašinėjo juoką žmonių, tyrimo metu žiūrėjusių, pavyzdžiui, juokingus filmukus. Mokslininkų komanda išskyrė juoką, susijusį išskirtinai su teigiamomis emocijomis. Taip pat atskirai tirtas juokas, sklidęs iš atviros ir pridengtos ar užčiauptos burnos.

Iš ankstesnių tyrinėjimų mokslininkai jau žinojo, kad kitus žmones ypač teigiamai nuteikia garsus juokas, kurio metu galima girdėti įvairių juoko garsų, tokių kaip „cha cha cha”, moduliacijų. Begarsis juokas, krizenimas nesulaukė tokių teigiamų emocijų. Todėl naujame tyrime jo dalyviai klausėsi išimtinai garsaus juoko.

Vladas Butkys, gyvenantis Toronto ONT, Canada, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui” ir 60 dol. auką. Labai ačiū, kad mus skaitote ir remiate.

Peter Sharpas, gyvenantis Wilbraham, MA, pratęsė laikraščio prenumeratą ir kartu paaukojo „Draugui” 50 dol. auką. Esame labai dėkingi už Jūsų paramą.

A † A
KOSTUI RAŠYMU

lapkričio 11 d. iškeliavus į Amžinybę, gilią užuojautą reiškiamo veliono žmonai ALESEI, sūnams ANTANUI ir ALGIUI su šeimomis ir visiems artimiesiems.

Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojai,
mokiniai ir tėvų komitetas

A † A
PETRUI ADAMONIUI

lapkričio 7 d. baigus žemiškąją kelionę, nuoširdžiai užjaučiame velionio žmoną JULIJĄ, dukras MARYTĘ REKAŠIENĘ ir IRENĄ SATKAUSKIENĘ su šeimomis bei visus artimuosius.

Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojai,
mokiniai ir tėvų komitetas

A † A
JUOZUI KOJELIUI

išėjus Amžinybėn, reiškiu gilią užuojautą jo vaikams DAINAI, LINUI, RASAI ir jų šeimoms.

Jaunutis Puodžiūnas

Daytona Beach, FL Lietuvių klubo nare

A † A
JUZEI KRIŠTOLAITYTEI
DAUGĖLIENEI

mirus, broliui JUOZUI KRIŠTOLAIČIUI su šeima Kanadoje, giminėms Lietuvoje, Amerikoje ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

Klubo valdyba ir nariai

Apolonia Andrašiūnas, gyvenanti Orland Park, IL, pratęsė kasmetinę „Draugo” prenumeratą ir prie mokesčio pridėjo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Kazys Ambrozaitis, gyvenantis Chesterton, IN, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Labai ačiū.

Donna W. Laukys, gyvenanti Fort Salonga, NY, pratęsė „Draugo” metinę prenumeratą bei atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Dainė Quinn, gyvenanti Orland Park, IL, pratęsė laikraščio prenumeratą ir kartu paaukojo „Draugui” 50 dol. auką. Tariame nuoširdų ačiū.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Dave Gaidas su savo grupe** „Beatrice Love” gruodžio 4 d. vakare kviečia į „Red Velvet Restaurant and Lounge” (110nt ir Soutwest Hwy sankryža) pasiklausyti jų grojimo. Daugiau informacijos galite gauti tel. 708-974-4410.

◆**Jaunimo centras Čikagoje kviečia** lietuvių visuomenę į metinį labdaros pokylį, kuris įvyks gruodžio 5 d. Programoje: 2 val. p. p. šv. Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje, kurias atnašaus kun. Antanas Gražulis, SJ. Giedos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, akompanuos M. Motekaitis. 3 val. p. p. – Akademija ir trumpa programa, vakarienė. Vietas galite užsisakyti pas Redą tel. 773-778-7500 arba pas Neringą tel. 773-507-8692.

◆**Lietuvos vyčiai maloniai kviečia** visus narius ir draugus į Lietuvos vyčių kuopos C 112 Kalėdinį pokylį, kuris įvyks gruodžio 10 d., penktadienį, 4 val. p. p. „Mabenka” restorane (79th ir Cicero gatvių sankirtoje). Kaina vienam asmeniui – 15 dol. Pradžia 4 val. p. p., vakarienė – 5 val. p. p. Linksmins Algimantas Barniškis. Apie dalyvavimą pranešti Reginai Juškaitis tel. 708-422 3541.

◆**Ateitininkų Kūčios vyks gruodžio 19 d.** 1 val. p. p. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Registracija tel. 630-325-3277 arba el. paštu odaugirdas@hotmail.com (dr. Ona Daugirdienė). Prašome palikti žinutę. Jūsų registraciją patvirtinsime skambučiu.

◆**2011 m. birželį sukaks 70 metų** nuo pirmųjų trėmimų į Sibirą. Balzeko lietuvių kultūros muziejus šiai datai paminėti 2011 m. birželio-rugpjūčio mėnesiais organizuoja vaikų piešinių parodą „Hope and Spirit”. Parodos nugalėtojai bus apdovanojami piniginėmis premijomis. Parodoje gali dalyvauti visi lietuvių kilmės JAV gyvenantys 1–10 klasių mokiniai. Parodai galima atsiųsti vieną ne didesnę kaip 11x14 colių dydžio bet kokia technika atliktą darbą. Parodos dalyvius turi užregistruoti tėvai. Darbus adresuoti: Vaikų piešinių paroda „Hope and Spirit” ir siųsti: Balzekas Museum of Lithuanian

Culture, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Darbų laukiame iki balandžio 15 d.

◆**A.P.P.L.E. (American Professional Partnership with Lithuanian Education)** kviečia Amerikos švietimo specialistus prisidėti prie 2011 metų vasaros programos ruošiamos Lietuvos švietimo darbuotojams. Norintys dėti A.P.P.L.E. rengiamuose kursuose Lietuvoje prašome iki gruodžio 20 d. pateikti prašymus. Adresą prašymo nusiuntimui rasite internetiniame puslapyje www.applequest.org.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Visus visus, didelius ir mažus** kviečiame į Kalėdinę vakaronę, kuri įvyks š. m. gruodžio 12 dieną, sekmadienį, 3 val. p. p. adresu 6398 Huntington Lakes Cir., Naples, FL 34119. Šventėje linksmins „Kolorado vabalai”, apsilankys Kalėdų senelis, vyks loterija. Į šventę kviečiame ateiti su kauke.

◆**Los Angeles lietuvių teatro** „Sezonų pauzės” dviejų dalių dramos spektaklis „Balta drobulė” įvyks š. m. gruodžio 11 ir 12 d. Daugiau informacijos suteiks Aleksas Mickus tel. 310-869-4498 arba el. pašto adresu aleksasmickus@yahoo.com.

◆**Detroito skautų Kūčios šįmet** įvyks gruodžio 12 dieną, sekmadienį, Dievo Apvaizdos parapijos salėje po šv. Mišių, maždaug 12:30 val. p. p. Prašome užsiregistruoti pas Dalią Harp tel. 734-266-0230.

◆**Gruodžio 19 d. Beverly Shores** Šv. Onos bažnyčioje 1 val. p. p. šv. Mišias atnašaus tėvas A. Gražulis, SJ. Po šv. Mišių Beverly Shores Lietuvių klubas ruošia Kalėdinę eglutę. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

◆**2011 metų stovyklavimo Neringos** stovykloje datas jau galite rasti tinklalapyje www.neringa.org. Prašome atkreipti dėmesį į paskeitimus 2011-aisiais metais organizuojamų stovyklų tvarkaraštyje.

Lapkričio 27 d. Čikagoje įsikūręs moterų klubas „Alatėja” šventė savo 5-ąją gimtadienį. Labdaringa veikla užsiimančių moterų pasveikinti atėjo gražus būrys draugų ir pažįstamų.

Nuotraukoje grupė „Alatėjos” moterų (iš kairės): Audronė Sidaugienė, Loreta Timukienė, Sandra Abrutienė, Gitana Stonkuvienė ir Evelina Karalienė šventės metu.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Savo draugus, gimines, pažįstamus artėjančių Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga galite pasveikinti per dienraštį „Draugas”. Sveikinimo kaina – 25 dol.

Laiškus su sveikinimo tekstu siųskite „Draugo” administracijai, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. pasiteiravimui 773-585-9500.

PALAIMINTOJO J. MATULAIČIO MISIJOJE

(14911 West 127th Street, Lemont IL, tel.: 630-257-5613)

Švenčiausios Mergelės Nekaltas Prasidėjimas bus švenčiamas gruodžio 8 d., trečiadienį, 8 val. r. ir 7 val. v.

Gruodžio 24 d., penktadienis – 4 val. p. p. – **Kūčių vakaro Mišios** misijoje; 6 val. v. – Kūčių vakarienė misijoje; 11 val. v. **Bernelių Mišios** Jaunimo rūmuose.

Gruodžio 25 d., šeštadienis – 9 val. r. – **Kalėdų Mišios** Jaunimo rūmuose; 11 val. r. – **Kalėdų Mišios** Jaunimo rūmuose; 7 val. v. Mišių nebus.

Gruodžio 12 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p. Pal. Jurgio Matulaičio misijos choras rengia savo tradicinį Kalėdų koncertą. Koncerte dalyvaus vaikų choras „Vyturys”, solistai bei smuikininkių ansamblis. Visus kviečiame!

Kun. J. Sasnauskas viešės Pal. J. Matulaičio misijoje gruodžio 2–9 d. Kun. J. Sasnauskas yra katalikų radijo programos „Mažoji studija” direktorius Vilniuje, dirba Bernardinų bažnyčioje, talkina Matulaičio parapijoje.

Misijoje su kun. Juliumi bus galima susitikti gruodžio 3 d. 6:30 val. v. ir 8 d., 7 val. v. Taip pat gruodžio 4 d. (šeštadienį), 11:30 val. r.; gruodžio 5 d. (sekmadienį) šv. Mišiose; gruodžio 7 d. (antradienį), 6:30 val. v.

Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolas kun. Gintaras Vitkus, SJ, aplankys Čikagą ir Lemontą gruodžio 4–20 d. Gruodžio 5 d., dalyvaus misijos šventėje, o 2 val. p. p. Jaunimo centro metinėje vakarienoje. Numatyta, kad kun. G. Vitkus susitiks su misijos taryba sekmadienį, gruodžio 12 d.

Lietuvos vyskupų konferencijos atstovas užsienio lietuvių sielovadai prel. Edis Putrimas, gyvenantis Toronte, viešės Čikagoje gruodžio 5 d. Pal. J. Matulaičio misiją aplankys sekmadienį, gruodžio 5 d., vakarop.

Š. m. gruodžio 28–29 d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL 60439) rengiama 8-oji **biblijinė stovykla** mokinukams nuo pirmo iki šešto skyriaus. Pagrindinis stovyklos tikslas – suprantamu būdu supažindinti mažuosius tikėjimo bendruomenės narius su Šv. Raštu, ugdyti meilę Dievo Žodžiui. Registracija į stovyklą vyksta iki gruodžio 19 d. Registracijos anketų teirautis raštinėje arba kreiptis į seselę Laimutę tel. 630-243-1070; el. paštu ses.laimute@yahoo.com. Mokestis už vaiką – 50 dol. už abi dienas (už du – 85 dol., už tris – 120 dol.) Stovyklos narių skaičius ribotas, tad prašome paskubėti registruotis.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo”)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

KOKIAS DOVANAS PIRKSIME KALĖDOMS?

Artėjant Kalėdoms dažnas sukame galvas, ką padovanoti savo draugams ar pažįstamiems, kurie dar neskaito vienintelio dienraščio išeivijoje „Draugas”? Šiais laikais toks laikraštis nėra per brangus, bet jame pateikiama informacija ir žinios yra tokios, kokių nerasite kituose laikraščiuose.

Kas naujai užsiprenumeruos ar dovanų užprenumeruos „Draugą” prieš Kalėdas, gaus dovanų ypač gražų 2011 metų kalendorių „Gintaras”.

„DRAUGO” KAINORAŠTIS:

JAV metams \$150.00

1/2 metų \$80.00

KANADOJE (USD):

metams \$390.00

1/2 metų \$210.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV metams \$95.00

Kanadoje (USD) metams \$150.00

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Tel. 773-585-9500

„Draugo” adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629